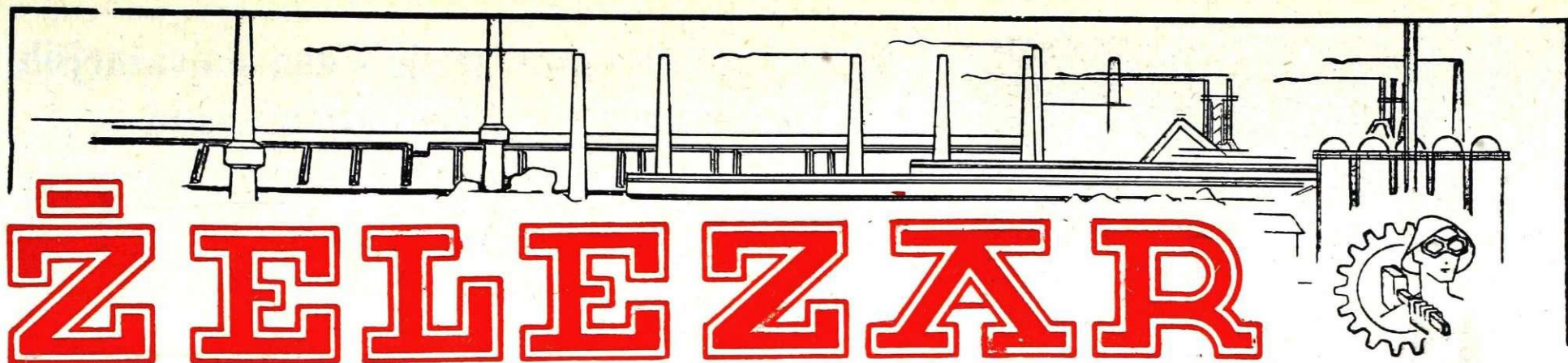

ŽELEZAR

JESENICE, 21. SEPTEMBRA 1961

19. ŠTEVILKA

LETNIK III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

Uveljavljanje decentralizacije - ena najvažnejših nalog naše sindikalne organizacije

V petek 8. septembra je bila v dvorani Delavskega doma na Jesenicah polletna skupščina sindikalne organizacije. Skupščina sta se udeležila 102 delegata, poleg njih pa še gostje: Vlado Črešnik, predsednik Republiškega odbora sindikata rudarjev, metalurgov in kemične industrije, Nemec Stefan, predsednik Občinskega sindikalnega sveta, Ivo Saksida, sekretar Občinskega komiteja ZKS, dr. Milan Ceh, upravnik Obratne ambulante, Franc Toman, tajnik Društva upokoencev Jesenice, Zdravko Črv, predsednik CDS, Pavel Lotrič, predsednik UO, inž. Ivan Arzenšek, predstavnik uprave podjetja, ki je zastopal tudi glavnega direktorja.

Obširno poročilo je podal predsednik sindikalne organizacije Železarnice Jesenice, tov. Ludvik Kejžar, v razpravi pa so sodelovali: Polde Lomovšek, Tomaž Ertl, Peter Gasar, Franc Pukl, inž. Ivan Arzenšek, Stanko Ravnik, Franc Pesjak, Dante Jasnič, Zdravko Črv, Franc Toman, Stefan Nemec, Vlado Črešnik in Stane Koren.

V današnji številki bomo naše bralce seznanili z nekaterimi izvlečki iz poročila predsednika, tov. Kejžarja, o razpravi pa bomo podrobneje poročali v prihodnji številki našega časopisa.

Izvečki iz poročila predsednika sindikalne organizacije

Takoj v začetku svojega poročila je tov. Ludvik Kejžar poudaril, da je polletna skupščina sindikalne organizacije pomembna tudi zaradi tega, ker sovpada v jubilejno leto, ko jugoslovanski narodi praznujejo 20-letnico vstaje. Nato je zbrane delegate in goste seznanil z nekaterimi podatki o izpolnjevanju proizvodnih nalog in dejal, da je namen današnje konference tudi v tem, da analizira stanje, v katerem se naš kolektiv nahaja ter naloge, ki stojijo pred nami in jih bomo morali izpolniti v drugem polletju. Tov. predsednik je obširneje obravnaval decentralizacijo v našem podjetju in poudaril, da je bil napravljen velik korak naprej, saj imamo sedaj 31 ekonomskih enot, v vsaki od teh pa samoupravni organ, to je obratni delavski svet ali upravni odbor. Decentralizacija bi bila samo formalnega znač-

ja, če ne bi imeli v vsaki od ekonomskih enot tudi zbor proizvajalcev s svojimi pristojnostmi in pravicami pri odločanju o osnovnih in obratnih sredstvih ter pri delitvi osebnega dohodka, seveda na osnovi analize proizvodnje ekonomske enote. Prav to daje ce-

lotni decentralizaciji bistveno spremenjeni pomen, saj na tej osnovi odločajo o celotni problematiki neposredni proizvajalci.

Kakor pravi tov. predsednik v svojem poročilu, je bilo treba pričakovati, da pri tako velikem podjetju, kot je naša železarna in ob različnih delovnih pogojih, pride tudi do raznih tendenc, ki so več ali manj posledica takimenovanega administrativnega poslovanja. Te tendence je v precejšnji meri povzročala analitska ocena delovnih mest, po drugi strani pa premajhna pripravljenost tako političnih sil kot vodstvenega kadra, ki se je izražala v mišljenju enakih želodcev, kar seveda niti politično niti ekonomsko ni sprejemljivo. Primeri v obratih martinarna, plavž in Javornik I. Poleg teorije o enakih želodcih lahko omenimo še pojave privilegiranoosti, to je ocene na ljudi zaradi položajev, ki so brez dvoma psle-

Predsednik sindikalne organizacije tov. Ludvik Kejžar, podaja poročilo na polletni skupščini

dica prejšnjih pravilnikov in nerazumevanja kvalitetnih sprememb v gospodarskem sistemu. Brez dvoma smo za analitično oceno delovnih mest z ekonomsko upravičenimi razponi, ne strinjamo pa se z razponi, ki niso upravičeni in so posledica privilegiranoosti z ozirom na funkcijo, ki jo človek opravlja, ali dobro poznanstvo in bojazen zamere, kot je bilo to n.pr. v želežarni, precej pa je bilo tudi težej dviganja tarifnih postavk. Pasivnost vodilnega kadra je problem, ki ga je treba omenjati, predvsem delovodij do zasedanj zborov proizvajalcev, čeprav je njihova službena dolžnost, ne samo da se teh zasedanj udeležijo, ampak tudi mo-

rajo aktivno sodelovati v razpravah in z analizami dokazati problematiko svojega delokroga. Prav delovodje zasedajo mesta, od katerih je v precejšnji meri odvisno, kakšni odnosi bodo vladali v podjetju. Imajo tudi neposreden stik z delavci - upravljavci in od njihovega odnosa do ljudi bo v precejšnji meri odvisna proizvodnost, organizacija dela in uspeh celotnega podjetja. Ti problemi so v glavnem nastali med uvedbo decentralizacije in se v manjši meri še vedno pojavljajo, vendar niso nerešljivi. S temi problemi je treba računati in jih tudi odpraviti. Nedvomno sta Tovarniški komite ZKS in sindikalna (dalje na 2. strani)

JESENIŠKI ŽELEZARJI OB KONFERENCI IZVENBLOKOVSKIH DRŽAV V BEOGRADU

V ponedeljek, 4. septembra so bila v naši tovarni organizirana zborovanja in sicer ob glavnem vhodu, na Javorniku in v predelovalnih obratih. Zborovanja so bila prav v času, ko so šefi izvenblokovskih držav v Beogradu razpravljali o važnih vprašanjih, ki so se nanašala na ohranitev trajnega miru v svetu. Na zborovanju pred glavnim vhodom je govoril predsednik sindikalne organizacije, tov. Ludvik Kejžar, na Javorniku tov. Jože Vilman in v predelovalnih obratih tov. Tomaž Klinar. Z vseh zborovanj so poslali tudi pozdravne brzojavke šefom izvenblokovskih držav. Jeseniški železarji so se množično odzvali vabilu sindikalne organizacije, saj jih je bilo na omenjenih zborovanjih zbranih več kot 4.000 in so z zanimanjem sledili govorom, kakor tudi poteku zgodovinske konference v Beogradu.

Tako je potekala polletna skupščina sindikalne organizacije Železarnice Jesenice

Franc Benedičič

Življenjska pot prvoborca in komunista Franca Benedičiča

France Benedičič je bil rojen 23. septembra 1905 na Javorniku. V njihovi družini je bilo sedem otrok, oče pa je padel že v prvi svetovni vojni, tako da je mati ostala sama z otroki. Razumljivo je, da je mladi France preživljal v svojih mladih letih dokaj trdo življenje. V Lescab se je učil krojaške obrti, imel pa je tudi dovolj prilike, da je spoznal krivice in izkoriščanje delavcev. Tako tudi France Benedičič ni stal ob strani, kadar se je bilo treba boriti proti nasilju in izkoriščanju. Zato ga kmalu najdemo v vrstah znanih jeseniških borcev za delavske pravice. Prvič so ga zaradi revolucionarne dejavnosti aretirali v letu 1936 skupaj z Mici Vovkovo, Vencijem Perkom, Ignacem Kraljem in drugimi. Odpeljali so ga v ljubljanske zapore, kjer je bil zaprt v samici, nato pa na posebni razpravi skupaj z ostalimi tovaršimi obsodeni. Ko se je France Benedičič vrnil iz zapora, je s svojim revolucionarnim delom nadaljeval še z večjo vnemo. Kolikor večja je bila njegova revolucionarnost, toliko bolj so ga preganile takratne oblasti in policija. Skupno z Ignacem Kraljem in Vencijem Perkom je moral v zloglasno taborišče v Bileči, kjer so bili zbrani znani revolucionarji iz vse države, med njimi tudi pokojni Moša Pijade, Ivan Ribar in drugi. Tov. Franc Benedičič je skupno z ostalimi tovaršimi dolgo vrsto let vzgajal mladi kader ter prepričeval delovne ljudi tudi kljub temu, da je bil privatnik. V zadnjih letih pred začetkom druge svetovne vojne so bile na dnevnem redu hišne preiskave, ki jih je izvajala jugoslovanska žandarmerija in policija. Kljub temu, da niso našli pravih dokazov, so ga tik pred začetkom druge svetovne vojne aretirali in ga z mnogimi drugimi jeseniškimi borci poslali na takozvane orožne vaje v Medjuresje pri Ivanjici, kjer pa je bilo v resnici le koncentracijsko taborišče za jugoslovanske komuniste. Ko je bila vojna že na pragu, se je vrnil z ostalimi tovaršimi spet nazaj na Jesenice. Toda zdaj je bilo treba z delom nadaljevati kljub temu, da je vedno bolj grozila nevarnost vdora

nemških okupatorjev na nemočno kraljevino Jugoslavijo. V najtežjih dneh naših narodov, ko so Nemci dobesedno preplavili naše kraje, je Benedičič skupno z Jožetom Gregorčičem in ostalimi tovaršimi pripravljal naše ljudstvo k oboroženemu odporu.

V teku njegovega revolucionarnega dela so ga Nemci aretirali in odpeljali najprej v begunjske zapore in od tam v lager Kraut na Koroskem. Iz Krauta je skupno s Perkem Vencijem in Kraševcem Francem pobegnil in se vključil v Jeseniško četo pod Stolom. Kot prebala borcev je sodeloval v raznih akcijah in tudi v herojski borbi v Dražgošah. Po umiku iz Dražgoš mu je bila poverjena grupa gorenjskih partizanov, katere je popeljal preko Jelovice in Pokljuke. Pod Stolom se je povezal z vodom iste čete, ki je vršil decembrsko mobilizacijo v jeseniški dolini. Kot dober borec se je izkazal v borbi vrh Stola v mesecu februarju 1942, ko se je četa razdelila v manjše grupe zaradi stalnih hajk. Benedičič je ostal v grupi, ki se je zadrževala na področju nad Jesenicami. Ko se je v aprilu leta 1942 četa namerala ponovno skoncentrirati, je ob priliki, ko je skupina izvrševala prehod preko Jesenic, odšel domov, da se preobleče, pri čemer je bil izdan in ustreljen iz zasede na domačem vrtu.

Na 11. redni seji, dne 30. avgusta 1961, je upravni odbor razpravljal o tekoči problematiki, predvsem pa o reviziji premijskega sistema v železnari ter o poročilu glavnega direktorja o ukrepih, s katerimi naj bi reševali problematiko hladne valjarne in žičarne.

Z ukrepi, ki so jih po vprašanju problematike hladne valjarne sprejeli na obratnem sestanku, kateremu je prisostvoval tudi glavni direktor, se je upravni odbor strinjal. Vzporedno s tem pa je UO ugotovil, da je disciplina v podjetju znatno popustila in sklenil, da bo to vprašanje ena glavnih

Uveljavljanje decentralizacije - ena najvažnejših nalog naše sindikalne organizacije

(nadaljevanje s 1. strani)

organizacija na tem področju precej storila, vendar bo potrebno še precej truda za odpravo teh slabosti, dosledno pa bo treba uveljavljati nadaljnje odločanje neposrednih proizvajalcev, ki bodo prav gotovo znali razčistiti marsikateri problem, ki danes še vedno predstavlja oviro v razvoju.

TEŽAVE Z DELOVNO SILO

V nadaljevanju svojega poročila je tov. predsednik obravnaval problematiko gibanja delovne sile v prvem polletju. Povedal je, da je v prvem polletju odšlo iz podjetja 31 oseb več, kakor pa smo jih v istem razdobju sprejeli na delo. Ne smemo pozabiti, da iz našega podjetja odhajajo v glavnem visokokvalificirani in kvalificirani delavci, kar negativno vpliva na proizvodnjo. Vzrokov za to, da ljudje odpovedujejo delovno razmerje, je več. Precej je objektivnih, nekaj pa tudi subjektivnih. Med zadnje sodijo slabši delovni pogoji, pomanjkanje stanovanj in pa medsebojni odnosi, ki še vedno niso takšni, kot jih obdobje, v katerem živimo, od nas zahteva. Tudi bolovanj pod in nad 7 dni je vedno več. Njihov porast bo treba točno analizirati in iskati vzroke, da bomo lahko ukrepali za zmanjšanje števila nezgod. Morda se preveč zadovoljujemo s tem, da komisija večkrat ugotavlja ob nezgodah lastno neprevidnost brez natančne analize in odprave vzrokov, ki so nesrečo povzročili.

DOSEŽENI DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV

To vprašanje je brez dvoma povezano z decentralizacijo delavskega upravljanja in bo prav v drugem polletju služil ekonomskim enotam kot glavni pokazatelj njihovega gospodarjenja. Te pokazatelje sicer ne moremo primerjati z rezultati doseženega dohodka v lanskem letu predvsem zaradi sprememb, ki so nastale v letošnjem letu. Spremembe nam nazorno pokažejo, kaj moramo pri dobrem gospodarjenju upoštevati, da bo uspeh čim večji. Spremembe gospodarskega sistema so v tem, da pristopimo resno in brez kakršnihkoli utvar k racionalnemu izkoriščanju kapacitet in k zniževanju materialnih stroškov. Z boljšo organizacijo dela bo treba doseči stabilnost normativna delovne sile in odkrivati skrite rezerve. Ti vplivi so v novih pogojih gospodarjenja zelo pomembni, saj bi v nasprotnem primeru lahko bistveno znižali dohodek podjetja in s tem tudi čisti dohodek, kar predstavlja materialno izgubo podjetja kot celoto in materialno zainteresiranost posameznikov pri delu in s tem negativni vpliv na proizvodnjo, ki pa edina zagotavlja boljše življenjske pogoje delovnih ljudi.

Če pogledamo pregled izplačanih neto osebnih dohodkov v prvem polletju letošnjega leta in ga primerjamo s prvim polletjem lanskega leta, lahko ugotovimo, da je indeks 114,9. Skupno povprečje v prvem polletju leta 1961 je bilo 30.641, lani pa 26.675 din. Tu niso

zajete obremenitve, kot topli obrok, nezgodno zavarovanje in ostala neto izplačila, ki bremenijo osebne dohodke, prav tako pa niso upoštevane tudi nadure. To povprečje ne predstavlja neke realne mere višine osebnega dohodka. Podatki kažejo, da je število članov kolektiva, ki imajo manj kot 25.000 din osebnega dohodka, manjše, na drugi strani pa je število članov večje. To razmerje je pozitivno, kljub temu pa bi morali na osnovi izplačil za drugo polletje analizirati negativne posledice, ki smo jih podedovali še iz prejšnjih pravilnikov. Smatramo, da bo analiza za drugo polletje bolj realna in bo izplačilo osebnih dohodkov odvisno že v celoti od uspeha gospodarjenja posameznih ekonomskih enot.

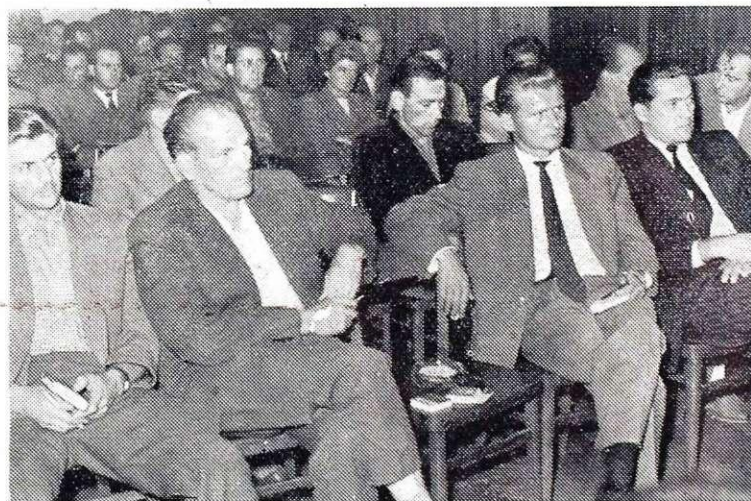
Iz letošnjega celotnega pregleda proizvodnje in delitve dohodka lahko ugotovimo, da pred nami stojijo še velike naloge. Potrebni so takojšnji ukrepi v proizvodnji za odpravo subjektivnih elementov, poleg tega pa bomo morali vložiti vse sile za uveljavljanje decentralizacije, ker bomo le tako uspeli, da na osnovi novih proizvodnih odnosov dosežemo rezultat, ki bo vsem nam priznanje za trud. Prav v juliju in avgustu se je pokazala vrsta pomanjkljivosti, ki se nanašajo tako na decentralizacijo, kakor tudi na izračunavanje osebnih dohodkov in vodenje evidence gospodarjenja po ekonomskih enotah, ki je na osnovi sprejetih poslovnikov njihova glavna pristojnost. Več pozornosti bomo morali posvetiti tudi ustanavljanju nadaljnjih ekonomskih enot pri upravnih službi, kjer so za to dani pogoji.

PROIZVODNJA IN DRUŽBENI STANDARD

Ob obravnavanju problematike, ki se nanaša na družbeni standard pri nas, je tov. predsednik v svojem poročilu poudaril, da je leta odvisen od proizvodnje, od standarda pa je odvisno zadovoljstvo proizvajalcev, ki ustvarjajo proizvodnjo. To pomeni, da je hitri razvoj celotnega gospodarstva odvisen od dviga življenjske ravni delovnega človeka. Vsi se zavedamo, da je rekonstrukcija naše

železarne nujno potrebna, toda vzporedno s tem se moramo zavedati razvoja družbenega standarda in bi morali vedeti, kakšni pogoji bodo čez deset let ustvarjeni za naše delavce. To je stara zahteva, vendar je še vedno aktualna. Res je, da so investicije v naši železnari za prvo polletje dobro izkoriščene, vprašanje pa je, kako bo v drugem polletju, ker primanjkuje sredstev in je bilo treba že ustaviti gradnjo dveh stanovanjskih blokov na Plavžu ter dveh dvanajstorčkov na Javorniku. Znano je, da obstajajo objektivni vzroki, poleg njih pa so tudi subjektivni. Po mnenju tov. predsednika sindikalne organizacije bi se morali odgovorni z isto vnamo boriti za gradnjo družbenega standarda, kakor za ostali razvoj podjetja.

Iz vsega tega, kar je bilo napisanega v poročilu, je razvidno, da ima sindikalna organizacija vedno širo vlogo. To je pomembno toliko bolj, ker tudi zbori proizvajalcev zajemajo članstvo sindikata oziroma vse zaposlene. Jasno nam mora biti, da sindikat v našem podjetju mora izhajati iz teh stališč, ker nam različni delovni pogoji ter struktura in organizacija proizvodnje nudita vrsto različnih mnenj, teženj in zahtev. Vse te težnje mora sindikalna organizacija točno analizirati in jih uveljaviti pri samoupravnih organih. To pomeni, da je z decentralizacijo samoupravnih organov treba uveljaviti prvenstveno sindikalno organizacijo, ki naj na osnovi svojih stališč pomaga pri uveljavljanju nadaljnjega procesa socialističnih proizvodnih odnosov. Vse to pa narekuje, da so sindikalni odbori in podružnice seznanjeni s političnimi stališči vloge sindikata, kakor tudi s problemi, ki v tako hitrem razvoju nastopajo in se jih morajo pri reševanju le-teh tudi prilagoditi. To velja tudi za delo sindikalnih odborov in podružnic v njihovem odnosu na samoupravne organe v ekonomskih enotah ali v grupi obratov, kot tudi za Izvršni odbor sindikalne organizacije v njegovem odnosu do Centralnega delavskega sveta, upravnega odbora in vodstva podjetja.

Delegati in gostje pozorno sledijo poročilu na polletni skupščini sindikalne organizacije

11. redna seja upravnega odbora

točk dnevnega reda prvega prihodnjega zasedanja CDS.

V zvezi z revizijo premijskega sistema pa je upravni odbor sprejel določene teze, na podlagi katerih naj bi se sestavil nov premijski pravilnik. Te teze so sledeče:

1. V obratih, kjer se lahko s fizičnimi meritvami merijo uspehi, naj bi se premija delno vezala na norme. Premija naj bi upoštevala tudi HTZ faktor in kvalitetni faktor, ki pa bi ga dobili na podlagi načrtne cene v odnosu na realizirano. Prav tako naj premija upošteva znižanje oziroma zvišanje proizvodnih stroškov in iz-

polnjevanje operativnega načrta.

2. Premiranje zaposlenih v štabskih enotah naj se reducira na manjše število s tem, da se kriteriji zaostrijo.

3. Pridnostni dodatek naj bi odpadel tako v obratih kot v štabskih enotah in naj se v tem pogledu težišče prenese na variabilni del.

4. Pri obračunu predračunske ekonomske enote nastopajo nekatere nejasnosti in je zato upravni odbor sporazumen, da se za mesec julij in avgust variabilni del in premije obračunajo po starem načinu in se obračun ne deli na sektorje.

Milan Polak

ZAHVALA

Podpisani Ludvik Erjavec, zaposlen pri UOS operativa novogradenj, se iskreno zahvaljujem sindikalnemu odboru glavne pisarne za prejeto denarno pomoč, ki mi je bila v času bolezni zelo dobrodošla.

Ludvik Erjavec
operativa novogradenj

**Dopisujte
v »Železarja«**

Letošnja počitniška sezona v besedi in sliki

Počitniško pismo iz Crikvenice

Vsako leto pripravi naša sindikalna organizacija prijetno in ceneno letovanje članom našega kolektiva, njih svojcem, upokojenecem ter delovnim ljudem, ki so potrebni zdravja, ali pa se nahajajo v socialno šibkem stanju. V te namene žrtvuje naš železarski kolektiv več kot 10 milijonov din, 4 milijone pa za organiziranje skupinskih izletov, z namenom, da se člani našega kolektiva se-

znaniyo z delom in ževljenjem v drugih kolektivih, ali pa obiščejo zanimive turistične kraje. Za vse našete ugodnosti se člani našega kolektiva zahvaljujejo organom delavskega upravljanja in še posebej sindikalni organizaciji ter upravi počitniških domov, ki vzorno skrbijo, da se naši delovni ljudje kar najbolj ugodno počutijo v počitniških domovih.

Ko je minila poletna vročina, je

tudi za našo skupino prišel čas, da se s tremi avtobusi Avtoservis odpeljemo v Crikvenico. Bilo nas je 120, zastopani pa so bili skoraj vsi obrati: plavž, predelovalni obrati, javoršniške valjarne, glavna pisarna itd. Med nami so bili tudi naši najmlajši: Alenka, Matjažek, Romanček in še drugi otroci, ki so po svoje prispevali, da je bilo življenje v naši skupini prijetno in razgibano. Bežni, hladni znanzi z vsakdanjega dela v železarni smo kmalu postali dobri prijatelji.

Ob prihodu v Crikvenico nas je pred počitniškim domom sprejel upravnik doma z ostalim osebjem ter nam zaželel prijetno bivanje v Crikvenici. Kmalu zatem smo uživali na valovih morja, lepo sončno vreme pa nam je bilo naklonjeno vseh dvanajst dni. Ob vsestranski pozornosti osebja v domu smo se počutili nadvse prijetno, saj so nam povsod izkazovali skrb in pozornost, tako da so nam dnevi oddiha prehitro minili.

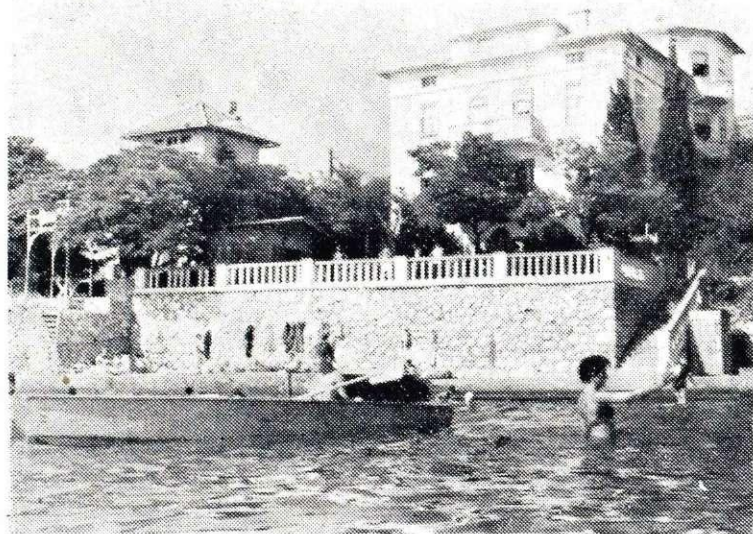
Brhka točajka je imela polne roke dela, prav tako kuharice, ekonom in ostalo osebje, ki so se v polni meri zavedali, da je treba poskrbeti, da bodo dopustniki preživeli ob morju brezskrbno in v zadovoljstvu dvanajst lepih dni. Zato ni čudno, če je med dopustniki vseskozi vladala prijetna družabnost. Na razpolago so imeli dovolj časa, da so si izmenjali doživljaja in izkušnje, poleg tega pa so se zabavali pri balinanju, kartah in plavanju. Povsod je odmevala pesem in smeh in lahko trdim, da smo postali enotna, velika družina železarjev, ki je ponosna na svoj kolektiv in na vse tiste, ki tako vzorno skrbijo za oddih svojih članov.

V dvanajstih dneh bivanja v Crikvenici smo torej postali dobri prijatelji in iskreni tovariši, poleg tega pa smo nabrali novih moči, s katerimi bomo prispevali svoj delež k doseganju planskih nalog. Vsem, ki so kakorkoli prispevali k našemu prijetnemu bivanju v Crikvenici, se iskreno in tovariško zahvaljujemo. Prav tako želimo, da bi se tudi ostali sodelavci tako prijetno, kakor mi v Crikvenici, počutili v Kaštelu Lukšiču, na Mežakli in v Opatiji.

Žuro

»Pokaži kaj znaš«, zanimiva prireditev v Crikvenici

Dom jeseniških železarjev v Crikvenici

Iz naših počitniških domov

Izvršni odbor sindikalne organizacije v železarni si vsako leto prizadeva, da bi nudil svojim članom, ki preživijo dopust v naših počitniških domovih, čim večjo udobnost, da bi se zadovoljni vračali domov. Prepričani smo, da nam je v veliki meri to tudi uspelo, tako v Kaštelu Lukšiču kot v Crikvenici. Vzporedno s tem pa se nam iz leta v leto pojavljajo novi problemi, da jih ne moremo predvideti in ki otežkočajo normalno poslovanje.

Vzporedno z naglim razvojem motornih vozil se dogaja, da poseben v naš dom v Crikvenici prihajajo člani našega kolektiva, ki želijo lepo nedeljo ali praznik preživeti na morju. Ker pa je naš dom v Crikvenici popolnoma zaseden oziroma je popolnoma izkoriščena kapaciteta kuhinje in ležišč, uprava doma seveda ne more sprejeti takih gostov, saj onemogočajo normalno poslovanje. Zato le-ti neupravičeno kritizirajo uslužbenca doma, če jim ne nudijo kakršnihkoli uslug. Izvršni odbor sindikalne podružnice je bil prisiljen zato, ker so se nekateri, eno ali dvodnevni gostje, kar pomešali med ostale dopustnike pri razdeljevanju hrane, uvesti bone za hrano, na podlagi katerih lahko uporabi usluge doma. Prepričani smo, da se s tem ukrepom strinjajo vsi, saj smo tako preprečili, da bi redni gostje ostali brez hrane, kot se je že zgodilo. Seveda pa ta problem niso

povzročili le posamezni gostje, ampak tudi večje skupine, zato Izvršni odbor priporoča sindikalnim odborom, da organizirajo skupinske izlete v drugi polovici septembra, ko dom ne bo polno zaseden, seveda pa morajo predhodno z vlogo obvestiti IO sindikalne organizacije, ki bo tako lahko vodila točno evidenco o prostih dnevih.

Moj namen je bil pojasniti članom našega kolektiva ukrepe IO, ki so bili nujni in ki zagotavljajo čim večjo udobnost rednim koristnikom oddiha v našem domu v Crikvenici. Seveda obstajajo tudi drugi problemi, kot je na primer pomanjkanje vode, okvare športnih rekvizitov in radijskega sprejemnika, kar prav tako skušamo čim hitreje popraviti. Jasno pa je, da vprašanja pitne vode ne moremo izboljšati, ker je v Crikvenici že vseskozi primanjkuje.

Pomebna novost letos v Crikvenici je bila tudi v tem, da je bila v glavni sezoni v domu tovarišica Anica Podbojeva, ki je dnevno nekaj ur skrbela za otroke. S tem je razbremenila starše, otroci pa so se skupaj pod vodstvom omenjene tovarišice lepo zabavali, se naučili raznih igrice in pripravili oddajo »Pokaži, kaj znaš«. Prepričani smo, da je to koristno in da se vsi strinjate s tem, da tudi v prihodnjih sezonah nadaljujemo to novost.

Kapacitete v naših domovih so

letos polno zasedene, le v predsezoni je bilo nekaj prostih mest namenjenih preventivnemu zdravljenju naših članov. Prav tako so polno zasedeni tudi domovi oziroma ležišča v domu Centralnih sindikatov »Otokar Keršovani« v Opatiji in v domu na Mežakli, ki ga upravlja konzorcij ljubljanske Univerze. Po številu prijav lahko sklepamo, da moramo nujno povečati kapaciteto naših domov oz. omogočiti čimveč članom kolektiva, da svoj dopust preživijo čim bolj udobno. Jože Hlebanja

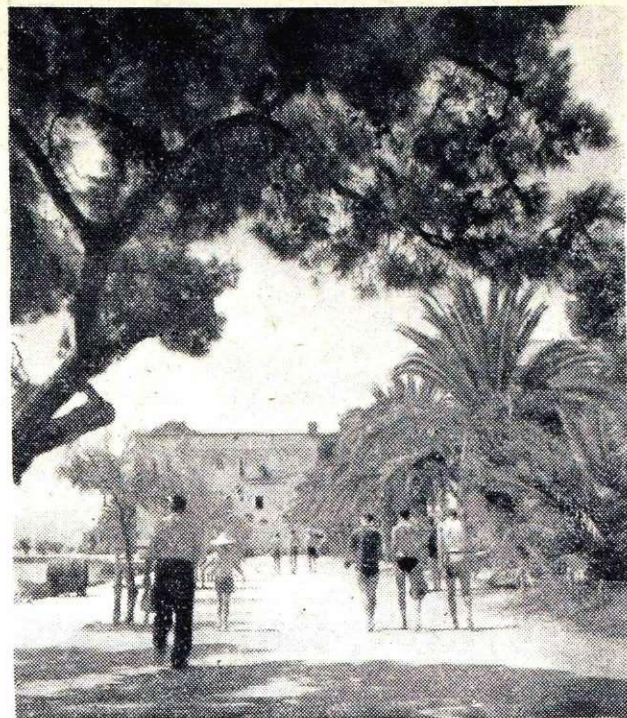
POPRAVEK

V 18. številki časopisa Zelezar se nam je pri članku »Na Javorniku gradijo most čez Savo« vrnila neljuba tiskovna pomota in bi se moral stavek v prvem odstavku pravilno glasiti takole: »Pripravljalna dela so se nekoliko zavlekla, med tem časom pa so se tudi dogovorili, da bo za nov most čez Savo potrebnih le 96 milijonov in ne 26, kakor smo pomotoma zapisali in s tem napako popravljamo.«

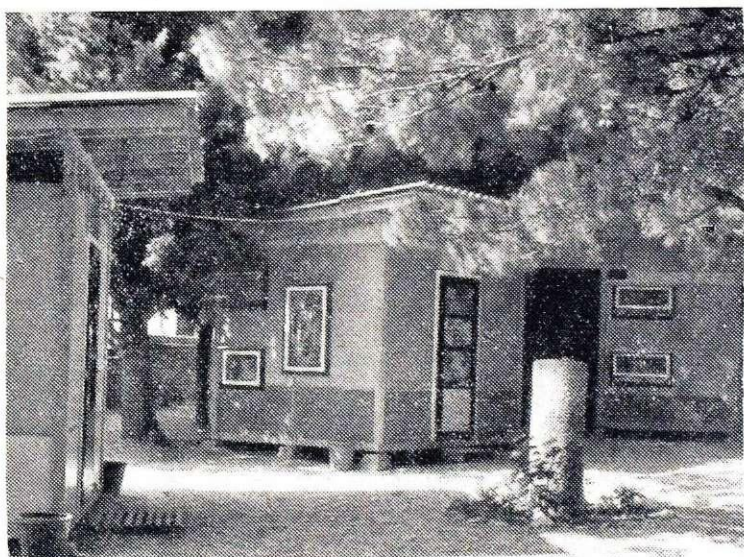
ZAHVALA

Podpisani Kasim Dedič zaposlen v želežarni, se najlepše zahvaljujem sindikalni podružnici predelovalnih obratov za denarno pomoč, ki mi je bila v času mojega zdravljenja na morju zelo dobrodošla.

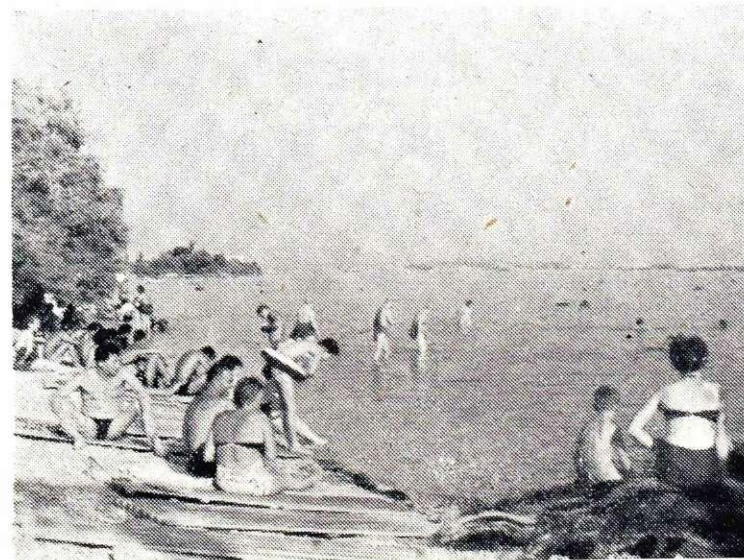
Iskreno se zahvaljujem za pozornost tudi vsem organizacijam Kasim Dedič,

Hotel »Otokar Keršovani« v Opatiji, kjer že nekaj let koristijo svoj oddih tudi naši sodelavci

Del našega camp'inga v Kaštelu Lukšiču

Prijetno razpoloženje na plaži ob našem campingu

Iskrena hvala vsem, ki so nam v letošnji počitniški sezoni omogočili prijetne počitnice na obali Jadranskega morja, ali v prelepem gorskem svetu.

Člani kolektiva Zelezarne Jesenice, ki so se vrnili z dopusta z lepimi in nepozabnimi vtisi

Nasa slika z naselja Plavž potrjuje, da v prejšnjih letih nismo varčevali s prostorom

Potrebujemo nov urbanistični načrt

(Nadaljevanje in konec)

Naselje Plavž ima še eno pomanjkljivost; manjkajo namreč objekti, ki bi morali dopolnjevati stanovanja: obrtne delavnice, premajhen otroški vrtec, šolski in klubski prostori ter kino dvorana. Ob sedanji razsežnosti na Plavžu pa ne moremo ugoditi obem zahtevam. Gospodinjje bodo morale še vedno po daljši poti v trgovine, otežkočen pa je tudi prevoz do delovnih mest, ki so oddaljena od stanovanj.

Potnik, ki se pripelje z vlakom na Jesenice, lahko vidi lepo železniško postajno poslopje, toda zaman vprašuje, kje je središče

mesta. Mi ga sicer imamo, toda le na papirju. To je prostor pod tržnico, ki ni urejen in še vedno čaka na urbanista, investitorja in izvajalca gradbenih del. Na eni od zadnjih sej je ObLO potrdil zazidalni načrt središča. Tako bo poleg že obstoječe poslovne stavbe ter Narodne banke zgrajena tudi občinska stavba, večja trgovina, stolpnica in sodišče. Tako bomo dobili na Jesenicah središče. Nastane vprašanje, kakšna bo perspektiva ostalih predelov našega mesta. Tudi za te predele bo potrebno čimprej sprejeti programe in izdelati zazidalne načrte.

V zadnjih letih se je v naši občini precej uveljavila gradnja enodružinskih stanovanjskih hiš. Graditelji takih hiš so našli pri skupnosti vso podporo (dolgoročno posojilo pod zelo ugodnimi pogoji, pomoč delovnih kolektivov), toda ob tej gradnji je nastalo precej problemov, ki jih bo treba čimprej rešiti. Pri gradnji teh hiš ni pravega reda. Gradimo vsepovsod, ob velikih in malih cestah, na poljih in tudi njihov estetski videz ni najboljše. Poleg tega so problematične tudi komunikacije. Ob izgradnji gradbenih dovoljenj je bilo graditeljem rečeno, da morajo komunalne naprave zgraditi sami. Čim več je hiš, večje so potrebe. Navadne pešpoti so jutri lahko že ceste. Urejevanje naselij ni več stvar posameznih graditeljev, pač pa volivci razpravljajo o tem na zborih volivcev in pozneje pride do razprav tudi na sejah ObLO. Občina je sicer dolžna, da te probleme rešuje, vendar so sredstva omejena in je prav zaradi tega vprašanje komunalnih naprav tako pereče. V ilustracijo naj navedem, da bo gradnja Tomšičeve ceste zaradi nekaj desetih hiš precej dražja, kot pa bodo stala

ureditvena dela na Plavžu. Težave nastajajo tudi pri urejanju novih razsežnih naselij na Bregu pri Žirovnici, Martuljku in Kranjski gori, skratka povsod, kjer gradimo. Pred kratkim je bila ustanovljena gradbena inšpekcija, od katere pričakujemo, da bo marsikaj prispevala k redu pri gradnjah in še posebej k zunanjemu videzu. Upoštevati bo treba strukturo in gradbene okolišaje ter določiti predele občine, kjer naj bi bila zazidava gotova do sprejetja regionalnega načrta Gorenjske. Tu so mišljeni predvsem tisti kraji, kjer lahko neestetska gradnja pokvari celotno pokrajino. (Vrata, Krma, dolina Planice). Zazidavo bo treba omejiti na čim manjši in preudar- no izrabljeni prostor. V bodoče ne bi kazalo novo zgrajene hiše skrivati med drevjem, da bi slabe in neestetske oblike skrili za lepoto pokrajine. Vsekakor bo treba proučiti, kakšne hiše bi odgovarjale značaju pokrajine in načinu življenja v posameznih naseljih. Uvesti bo treba obvezne tipe hiš, pri katerih bi dovolili tudi določeno odstopanje. Tak tip gradnje stanovanjskih hiš imamo že v Kranjski gori in je po mnenju strokovnjakov dober.

Naloga upravnih organov ObLO, predvsem pa Zavoda za komunalno in stanovanjsko izgradnjo je, da določi ljudi, ki bodo urbanistične študije, ki so že preizkušene v praksi, uveljavili tudi v naši občini. Podrobnejši študij življenja ljudi v enodružinskih hišah, v naseljih in v velikih stanovanjskih zgradbah v mestu, bo nudil urbanistu dragocene podatke in napotke, da bo lahko s načrtnim razvijanjem urbanistične službe veliko prispeval k boljšim pogojem življenja in dvigu standarta.

F. L.

AKTUALNI PROBLEMI TURIZMA IN GOSTINSTVA V OBČINI JESENICE

Letna turistična sezona na Gorenjskem je za nami. Sedaj že lahko ugotavljamo uspehe pa tudi pomanjkljivosti letošnje sezone. Pričakovane uspeha ni bilo, kar še posebno velja za kraje: Mojstrana, Podkoren in Rateče, dočim so v Kranjski gori k poživiti sezone precej pripomogli številni gostje v počitniških domovih in pri zasebnikih. Vse pogostejše se našo občino, posebno gornjesavsko dolino, omenja kot lep turistični kraj, kar zaradi prirodnih lepote ne moremo zanikati. Levote naših Julijcev, prelepa dolina Krme, pa Tamarska dolina, pot k Špičkovim slapovom in še in še, so pravo bogastvo, ki nam ga nudi narava. Toda, če hočemo to bogastvo in lepote približati še mnogo večjemu številu naših delovnih ljudi pa tudi inozemskim gostom in turistom, potem bomo morali storiti še zelo mnogo. Če smo odkriti, moramo priznati, da v vsej občini nimamo niti enega sodobnejšega gostinskega obrata ali turističnega objekta. Pred dve leti zgrajena žičnica na potbočju Vitranca in motel v Kranjski gori, ki bo pravkar začel služiti namenu, sta edina objekta, ki predstavljata uvod v načrtnejšo izgradnjo in ureditev naših turističnih krajev in zadovoljitev njihovih potreb.

V zadnjih desetih letih je bilo za izboljšanje gostinsko-turističnih pogojev porabljen nekaj deset milijonov, toda brez vidnejšega napredka. Popravljali in obnavljali smo stare gostinske zgradbe, ki danes kljub temu ne odgovarjajo zahtevam gostov. Te zgradbe nimajo kopalnic, ne družbenih prostorov, ne urejenih vrtov itd. V vsej gornjesavski dolini ni niti ene gledališke ali kino dvorane, če ne štejemo kletnega prostora v Kranjski gori, ki služi temu na-

menu. Niti v enem kraju ni urejenih športnih igrišč ali drugih zabavnih parkov. Vse to in še mnogo drugih objektov in naprav bi bilo potrebno zgraditi, da bi zadostili hitremu razvoju turizma.

Turistična društva, ki delujejo v teh krajih, so v mnogočem prispevala s svojim delom k lepšemu videzu naselij. Ukvarjala pa so se preveč z drobnimi načrti. Njih delo je bilo pač odvisno od sredstev, s katerimi so razpolagala (turistična taksa in dotacije), vendar bi v sodelovanju z gostinskimi podjetji, pa tudi zasebniki lahko dosegla še večji uspeh. Tako turistična društva, kot gostinska podjetja bodo morala računati s tem, da so se danes želje in zahteve turistov bistveno spremenile. Zaradi vse večjega števila lastnikov motornih vozil, od mopedov pa do avtomobilov, je vse manj tistih, ki bi prišli v naš kraj in ostali 10 ali 20 dni. Danes si ljudje hočejo v času odmerjenega dopusta ogledati čimveč krajev in prebiti soboto in nedeljo zdaj tu zdaj tam. Tako spremenjen okus gostov - turistov nujno narekuje, da zgradimo več manjših cenjenih takozvanih camping prostorov.

Prav v naši občini imamo toliko lenih krajev, kjer bi lahko zgradili take campinge. Tako n. pr. v Završnici, v idilični dolinici pod Stolom ob umetnem jezeru, ki že sedaj privlači ne samo ribiče in lovce, pač pa tudi mnogo drugih domačih in tujih turistov, ki se žele odpočiti in naužiti svežega zraka; v Mojstrani, v Martuljku ob poti, ki vodi v podnožje Špičkovih skruvine s prekrasnimi slapovi, v dolini Tamar in drugod. Z dokaj skromnimi sredstvi bi na teh mestih lahko zgradili majhen restavracijski prostor s kuhinjo, poleg pa razna športna igrišča za odbojko, balinanje, tenis in po-

dobno ter plesišče. Poleti bi se tu lahko zadržali celo stalni gostje, če bi postavili nekaj weekend hišic. Podobno bi lahko uredili pozimi. V Kranjski gori pa tudi drugod, kjer so primerni tereni za smučanje in sankanje, bi zgradili majhen ličen bife, kjer bi vsak lahko popil topel čaj, pojedel nekaj domačega. Tako poleti, kot pozimi, bi sem prihajali prav gotovo številni gostje in naši gostinci ne bi bili več v skrbeh. Čas je, da bolj natančno prisluhnemo željam naših ljudi. Ti vse bolj bežijo iz zatohlih gostinskih lokalov, nočejo več stanovati po sobah, kjer ni včasih niti mrzle vode, da bi se pošteno umili. Ljudje hočejo nekaj sodobnejšega, želijo se razvedriti v naravi, naužiti svežega zraka, skratka želijo si bolj zdrave zabave.

Gostinska podjetja in vsi, ki skrbijo za razvoj turizma, naj razmislijo o teh stvareh. Nehajmo popravljati in obnavljati stare gostilne. V nje zahaja vse manj ljudi. Sredstva, ki jih imate, vložite v donosnejše in bolj cenene objekte. K delu v teh lokalih boste lažje dobili strokovni kader in kar je najvažnejše, imeli boste dovolj gostov, ki bodo odhajali zadovoljni in se ob vsaki priliki radi vračali.

Vse to je samo ena izmed oblik, kam naj teži razvoj gostinstva in turizma. Dva ali trije moderni hoteli, dve novi bencinski postaji, parkirni prostori, žičnica na Črni vrh, več vlečnic, kar je vse v perspektivnem načrtu pa so naloge, ki jih v petletnem obdobju verjetno ne bomo zmogli, saj vseh ne. Zato je tembolj važno, da se odločimo za tisto, kar lahko hitro napravimo, pa kljub temu odgovarja današnjim zahtevam turizma in gostinstva.

K. F.

Kranjska gora sodi med naše najlepše turistične kraje

Delo prometnega in transportnega oddelka in nova pogodba z železnico

Delavci prometnega oddelka vozijo vagonске pošiljke surovin z železniške postaje Jesenice v železarno ter jih razmeščajo po razkladalnih tirih. Za nemoteno odvijanje produkcije opravljajo večji del notranjega prevoza med posameznimi obrati. Iz praznih in naloženih voz s končnimi izdelki pa ponovno sestavljajo vlake in jih odpremiijo na železniško postajo. Razkladanje surovin, medfaznih izdelkov in nakladanje končnih izdelkov delajo delno obrati sami, transportni oddelk pa razklada surovine, ki jih je treba razložiti ročno ali z motornimi dvigali in viličarji, ki nadomeščajo fizično delovno silo.

Pri gradnji obratov so zaradi stremeljenj za čim nižjimi stroški nastajale pri prometu vedno večje težave, ker smo gradili tire s premajhnimi radiusi in postavljali nevarna križišča normalnotirne z ozkotirno progo. Najslabše pa

je to, da je normalnih prog tudi za delno nemoteno delo premalo oziroma so speljane zaradi razmestitve zgradb, skladišč tako, da so kljub njihovi dolžini slabo uporabne. Zaradi tega se pri dostavi in odvzemu voz izgublja mnogo tako dragocenega časa za premik.

Manjšim podjetjem, ki imajo majhno izmenjavo, dostavlja vozove železnica sama. Zaradi velikega števila voz pa se nam, kot tudi zaradi oddaljenosti, bolj splača, da sami vozimo vlake v tovarno, ker bi morali za dostavo vsakega voza plačati poleg vozni- ne še okrog 800 din dostavnine. Poleg pomanjkanja tirov smo v slabšem položaju od drugih uporabnikov železnice tudi v tem, ker moramo najprej na zelo skromno dolžino tirov sprejeti naložene vozove in šele nato lahko odpelje- mo prazne, pri nas naložene. Pri- pomniti je treba, da v drugih industrijskih centrih najprej va-

gone izvlečejo in šele nato dostavijo nove. Vzrok temu ni pri našem podjetju, ampak pri železnici, ki kljub temu, da so določeni za uvoz in izvoz v železarno trije tiri, uporablja le enega. Potrebno pa bi bilo uporabljati vsaj dva, enega za uvoz in drugega za izvoz iz železarne.

Za ureditev odnosov pri izmenjavi tako velikega števila voz, sklepata po veljavni določbi zakona o prevozu blaga železarna in železniško transportno podjetje in Ljubljani poseben sporazum oziroma pogodbo, v kateri je prvenstveno urejen medsebojni obračun za zadrževanje voz.

Do 1. junija 1961 so veljale določbe stare pogodbe. Z reorganizacijo železnic je ZTP Ljubljana zahtevalo spremembe teh določb. Na sestanku zastopnikov obeh podjetij konec lanskega leta so zastopniki ZTP Ljubljana zahte-

vali, da se zaradi pomanjkanja voz zmanjša povprečni čas zadrževanja enega voza v železarni z 10 na 8 ur. Kot ukrep za veliko število poškodovanih voz ob razkladanju pa so zahtevali za vsak poškodovani voz poleg že dosedanje zaračunane škode še 10.500 din, kar odgovarja 48 uram vozovne zamudnine po 220 din na uro. Utemeljili pa so to s tem, da železnica povprečno 48 ur nima nobenih dohodkov, ker mora vsak poškodovani voz v času popravila izločiti iz delovnega parka.

V lanskem letu v novembru je bila tarifna pristojbina za zamudnino voz (stojnina) zvišana za približno 55 %, po podpisu nove pogodbe, ki je začela veljati naknadno s 1. januarjem 1961, pa moramo plačati še razliko za dve uri zadrževanja voz vsak dan. Obracun zadrževanja voz delamo na osnovi povprečnega obračuna tako, da hitreje razloženi in vrnjeni vozovi pokrijejo zadrževanje voz več kot deset oziroma po novi pogodbi 8 ur v železarni. To ne velja za neomejeno število ur na en voz, pač pa so bili po starem načinu v globalni obračun vzeti vozovi, ki so se v tovarni zadrževali

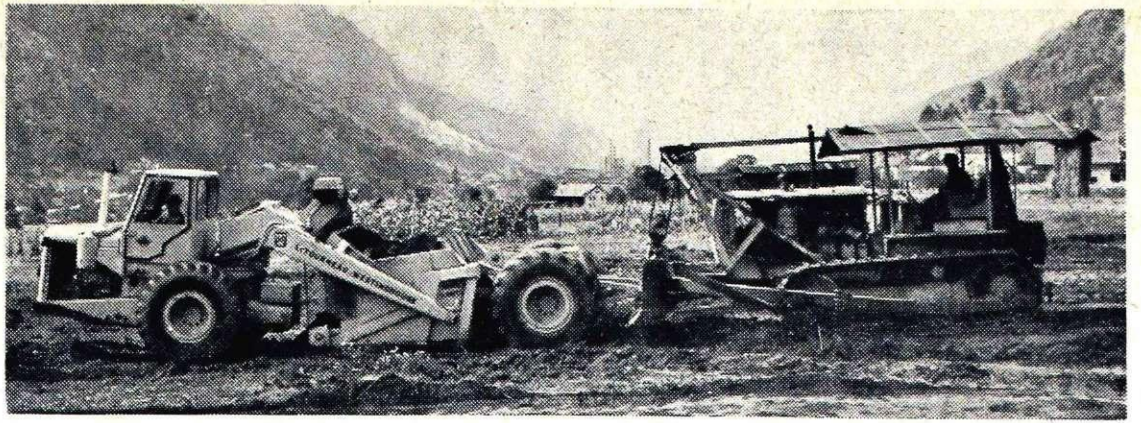
manj od 32 ur. Z novo uredbo je tudi ta čas skrajšan na 24 ur in bo za vsak voz, ki se bo zadrževal več od tega časa, treba obračunavati vozovno zamudnino individualno, ki pa je višja, ker se le-ta pri večjem številu ur povečuje tudi tarifno.

Vse to smo navedli zato, da bo razumljivo, zakaj bomo letos železnici plačevali tako visoke milijonske zneske. Nehote se ob tem vprašamo, če ni tu nobene neopracitosti. Odgovor ni lahek in enostaven, ker kot je produkcija v obratih vezana na razne faktorje, tako morata tudi prometni in transportni obrat upoštevati tehnološke procese vse obratov, da lahko šele nato izdelata svojega. Zato je delo prometnega oddelka, posebno v primerjavi z železnico mnogo težavnejše. Železnica ima z uporabniki voz tarifno urejene odnose, nima skrbi, kdo bo razkladal in zaračunaval zamudnino, če vozovi niso prazni, itd. Pri nas pa je stanje popolnoma drugo. Domači vozovi se dele stihijsko; kdor jih naroči, jih dobi, ko so na razpolago. Surovine morajo biti dostavljene pravočasno po potrebah obratov, voziti pa ne sme

0 rezultatih gospodarjenja v prvem polletju

Prve dni avgusta je bilo na zasedanju CDS obravnavano polletno poročilo o gospodarjenju. Iz poročila je razvidno, da smo imeli ob začetku leta zaposlenih 5901 delavcev in 1028 delavk, ob zaključku prvega polletja pa je bilo zaposlenih 5843 delavcev in 1055 delavk. Povprečni mesečni stalež zaposlenih je bil v prvem polletju 6948 delavcev in delavk. Ugotovljeno je bilo, da je v prvem polletju odšlo iz našega podjetja 442 delavcev, medtem ko smo v istem razdobju sprejeli 411 oseb. To pomeni, da naše podjetje zapušča še vedno več delavcev, kakor na njih sprejememo na delo. Razlika 31 ljudi sicer ni velika, toda če upoštevamo, da je treba novošprejete

ljudi pripraviti, da bodo lahko uspešno opravljali svoje delo v našem kolektivu, potem to pomeni padeč produktivnosti. V prvem polletju smo proizvodni plan blagovne proizvodnje dobro izpolnili, medtem ko nismo izpolnili plana prodaje za 2,3 % glede na letni plan. Na osnovi letnega finančnega načrta, ki predvideva skupno vrednost prodaje 35.045.000.000, smo v prvem polletju ustvarili 16 milijard 811 milijonov in smo pod planom. Če pa primerjamo letošnje prvo polletje z lanskim, potem le ugotovimo napredek, saj smo letos prodali za 770 milijonov več naših izdelkov kot v istem obdobju lani in smo lanskega leta (dalje na 6. strani)

Gradbena dela na Belškem polju dobro napredujejo

V 18. številki Zelezarja smo na tretji strani opozorili naše bralce, da bomo v posebni rubriki objavljali vesti in poročila o poteku gradbenih del za nove valjarne »Bela« na Belškem polju.

Lepo sončno vreme je omogočilo graditeljem, da so z buldožerji in scraperji odpeljali prst z velikega dela gradbišča. Zdaj so že začeli z odkopavanjem materiala in ga odvažajo v nasip, ki se dviga ob rezervarju HC Moste.

Kakor smo zvedeli so v 17 dneh, to je v času odkar so začeli z izkopavanjem terena na Belškem polju, izkopali 22.300 m³. Dokler so odkopavali vrhno plast, to je prst, je razumljivo, da so dela potekala nekoliko hitreje in so odpeljali tudi do 2000 m³. Zdaj so začeli z odkopavanjem trdega materiala, toda kljub temu dnevno odpeljejo s scraperji od 1400 do 1500 kubičnih metrov. Začeli so z vrtanjem 2 vrtin, zdaj pa smo zvedeli, da so pri prvi vrtini (21 m globoko), ugotovili, da so spodnje plasti vedno enake. Ta podatek bo

koristil pri nadaljnjem odkopavanju terena.

S strojem bodo na dveh mestih izvrtali 20 metrov globoke vrtnice z namenom, da ugotovijo material v spodnjih plasteh. Pregled materiala je potreben zaradi tega, ker bodo pozneje kopali na tem mestu 10 in celo več metrov globoko.

Vzporedno z deli na Belškem polju pa dobro napreduje tudi gradnja nasipa na Senožetih. Zvedeli smo, da vsak dan pripeljejo več kot 300 kubikov odpadnega materiala, s katerim podaljšujejo nasip proti Belškemu polju. Če bodo dela tudi v prihodnje pri podaljševanju nasipa tako dobro napredovala, potem bo ta gotovo zgrajen v predvidenem roku.

Društvo iznajditeljev in avtor-jev tehničnih izboljšav obvešča

Nove pridobitve avtorjev tehničnih izboljšav

Ze v zadnji številki našega lista smo poročali, da bo na enem od prihodnjih zasedanj CDS sprejet nov pravilnik o postopku za prijavljanje patentov in o nagrajevanju avtorjev tehničnih izboljšav. Omenjeno je bilo tudi, da to ni prvi pravilnik in da je pravzaprav le izpopolnitev starega pravilnika, ki je bil sprejet v letu 1958. Danes vas želimo seznaniti z nekaj novostmi iz novega pravilnika, v celoti pa ga bomo po sprejetju objavili kot prilogo revije Zelezar, tako da se bo z njim lahko seznanil vsak član našega kolektiva.

Novi osnutek pravilnika o postopku za prijavljanje patentov in o nagrajevanju predlogov za tehnične izboljšave, ki ga je sestavil in pripravil za sprejem na prvem zasedanju CDS referat za novatorstvo in racionalizacijo skupno s pravno službo in s sodelovanjem Društva iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav na osnovi novega zakona o patentih in tehničnih izboljšavah, daje avtorjem tehničnih izboljšav v našem delovnem kolektivu vse možnosti, da uveljavijo svoje znanje, sposobnosti in pravice.

V novem pravilniku so točno in jasno predpisane vse pravice posameznih avtorjev, poleg tega pa tudi način prijavljanja tehničnih izboljšav. Posebno razveseljivo pa je pri tem dejstvo, da uprava železarne skupaj z organi delav-

skega upravljanja in sindikalno podružnico močno podpira ustvarjalni in delovni polet avtorjev tehničnih izboljšav, kar se jasno izraža v členih, ki predpisujejo uspešno in objektivno ocenjevanje tehničnih izboljšav.

Pravilnik pa tudi točno določa odškodnine in nagrade avtorjem, ki jih mora plačati gospodarska organizacija, ki tehnično izboljšavo izkorišča. V tem porem poglavju je posebno razveseljivo člen številka 34, ki predpisuje mnogo večjo odškodnino avtorjem kot no izvedene izboljšave, do katere je avtor upravičen na osnovi pravilno prikazanih in knjigovodsko potrjenih koristi in prihrankov. Nižje kvalificirani avtorji tehničnih izboljšav so upravičeni do večjih nagrad in odškodnin. Prepričani smo, da bo pospešeno in objektivno ocenjevanje tehničnih izboljšav in stimulatno visoko nagrajevanje avtorjev močno vzbudilo vse člane našega kolektiva in jih usmerilo v novatorsko ustvarjalno dejavnost.

Nov Pravilnik o postopku za prijavljanje patentov in o nagrajevanju predlogov za tehnične izboljšave je brez dvoma izredna pridobitev za naš kolektiv in lepo priznanje vsem številnim avtorjem, ki so in ki bodo z izboljševalnimi predlogi sodelovali pri napredku in modernizaciji našega podjetja. Zuro

Drugo redno zasedanje ODS konstrukcijskega oddelka

Dne 31. avgusta so se zbrali člani obratnega delavskega sveta konstrukcijskega oddelka k drugemu zasedanju. Obravnavali so kadrovske problematiko, poslovnik obratnega delavskega sveta in problematiko nagrajevanja.

Kakor je poročala kadrovska služba strojno-energetske grupe, bi lahko šlo 9 sodelavcev iz konstrukcijskega oddelka v pokoj. Posamezni tovariši so zaprosili, da jim ODS podaljša delovno razmerje še za eno leto, ODS pa je njihovi prošnji ugodil, upoštevajoč pri tem njihovo strokovnost in delovno sposobnost. S prizadevanji tovariši bodo napravili ustrezne pogodbe, ker bodo le na ta način lahko uveljavili povišanje pokojnin.

Na že omenjenem zasedanju je ODS izvolil za podpredsednika tov. Janka Šilarja, medtem ko pri obravnavi poslovnika člani niso imeli posebnih pripomb in so poslovnik v celoti sprejeli.

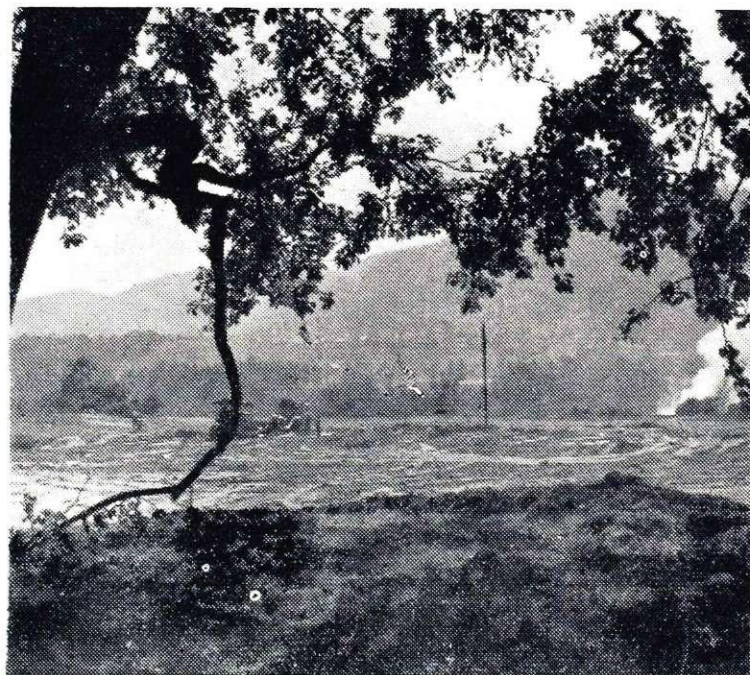
Bolj živahna je bila razprava o nagrajevanju, sprejeti pa so bili naslednji zaključki:

1. Za oddelke, ki so prejeli variabilni del osebnih dohodkov od povprečja železarne, se zaenkrat upošteva povprečje konstrukcijske delavnice. Sistem nagrajevanja je treba še izpopolniti in izdelati ustrezeni pravilnik, ki naj zajema nagrajevanje v celoti in stimulira slehernega posameznika. ODS je naročil delovodjem, da prične z zbiranjem ustrezne dokumentacije in da poizkušajo vključevati delovne skupine in posameznike v individualne norme. Vse to je treba pripraviti do 31. decembra 1961.

2. Na zasedanju so obravnavali tudi obračun po enoti izdelka za

julij. Ugotovili so zvišanje stroškov na izdelavno uro, pri analizi pa so ugotovili, da je bilo v tem mesecu samo v konstrukcijski delavnici premalo izvršenih 2100 ur predvsem zaradi večjih rednih letnih dopustov. Poleg tega je bil v mesecu neugoden tudi odstotek zvišanja na nadurno delo. V glavnem so bili doseženi rezultati v juliju zadovoljivi.

Za reševanje pritožb posameznih delavcev so na zasedanju imenovali posebno komisijo, ki bo pregledala pritožbe in podala poročilo na prihodnjem zasedanju ODS. K. P.

Scraperji in buldožerji dan za dnem odvažajo material na nasip

ob zamenjavih dnin in mora takrat puščati prehode prazne. Ker sta prometni in transportni oddelek bila direktno odgovorna za višino plačanih stožnin, sta morala obrate prepričevati, da so leti dospele vozove čimprej razložili ali naložili. Obrati sami zaenkrat niso vezani za plačilo zamudnine, ki se je dosedaj krila iz centralnega fonda.

Toliko o specifičnih težavah. Kljub temu pa mislimo, da bomo lahko z neprekinjeno dobro operativno pravočasno zadovoljili vse interne potrebe. Prepričani smo, da bo s prenosom tudi ostalih skladov na obrate — ekonomske enote pomagalo, da bomo zmanjšali stroške zamudnin s povečano skrbjo le-teh za pravočasno nakladanje in razkladanje vozov. Prizadeti v obratih bi bili za to lahko posebej nagraceni, obrati pa naj bi, kot je bilo predlagano ob decentralizaciji, sami plačevali zamudnino iz naknadno dodeljenega zneska po dosedanjih izračunih za posamezne surovine in izdelke. Pri tem moramo omeniti, da za obrate ne more veljati 8-urni razkladalni rok, ampak je zanje lahko predvidenih le pet ur,

ker potrebuje osebje prometnega oddelka povprečno tri ure, da vozove dvakrat steha, dostavi, odzame in uvrsti v izvozni vlak ter izvrši vse administrativne posle ter prepelje nazaj na železniško postajo. Prevzemno in predajno mesto je na železniški postaji in od tu velja 8-urni razkladalni rok.

Da bi v tem lahko uspeli, je potreben, kot je bilo že omenjeno, dober in točen tehnološki proces dela, v katerem bo iz centralnega mesta neprekinjeno zasledovan in dirigan celoten premik v železarni. Zato potrebuje prometni oddelek tri dispečerje, ki bi morali poznati delo vseh obratov, vso količino in čas dotoka surovin, zmogljivosti skladišč in razkladalnih naprav, potrebe obratov, vedeti za remonte in okvare in vse potrebe po vagonih in njihovo razmestitev. Ti trije vozovni in prometni dispečerji naj bi usmerjali vse delo preko prometnikov posameznih rajonov. Do sedaj so sprejemali naročila telefonisti in jih posredovali prometniku, ki jih je izvršil večkrat nepozno, zato ker je bil, če povemo po pravici, orodje v rokah drugih. Promet je bil zato za dogod-

ki, ker je bil prepozno obveščen o potrebnih premikih ter je bil krivce zastojev tudi takrat, ko so bili vzroki drugje. Dispečer pa bo moral biti bolj informiran in vedeti za potrebe obratov že vnaprej. Razpored razmestitve voz za razkladanje bo moral napraviti sporazumno z odgovornim za razporeditev delovne sile ter delovodji nakladalnih naprav že, ko bo vlak še na železniški postaji. Z dobro koordinacijo z nabavnim oddelkom in skladišči bo lahko tudi pravočasno opozoril, da je surovina dovolj in ne, da se dovoz ustavi šele, ko so vsa skladišča polna, ali pa se jih narača na vse strani, ko jih ni več. Takrat se običajno zgodi, da potem prihajajo surovine od vseh strani nenkrat ter je pravočasna razložitev nemogoča. Pogost tak primer je z mazutom, opeko, glino, apnom in koksom. Prav tako pa bo treba izboljšati še razne stvari od postopkov pa do neurejenih skladišč in načina prevoza. Omenim naj le apno, za katerega vskladiščenje je sedanji silos v martirnarni premajhen in pri katerem bi bilo nujno, da se ga dobavlja v kontejnerjih direktno iz Kresnic.

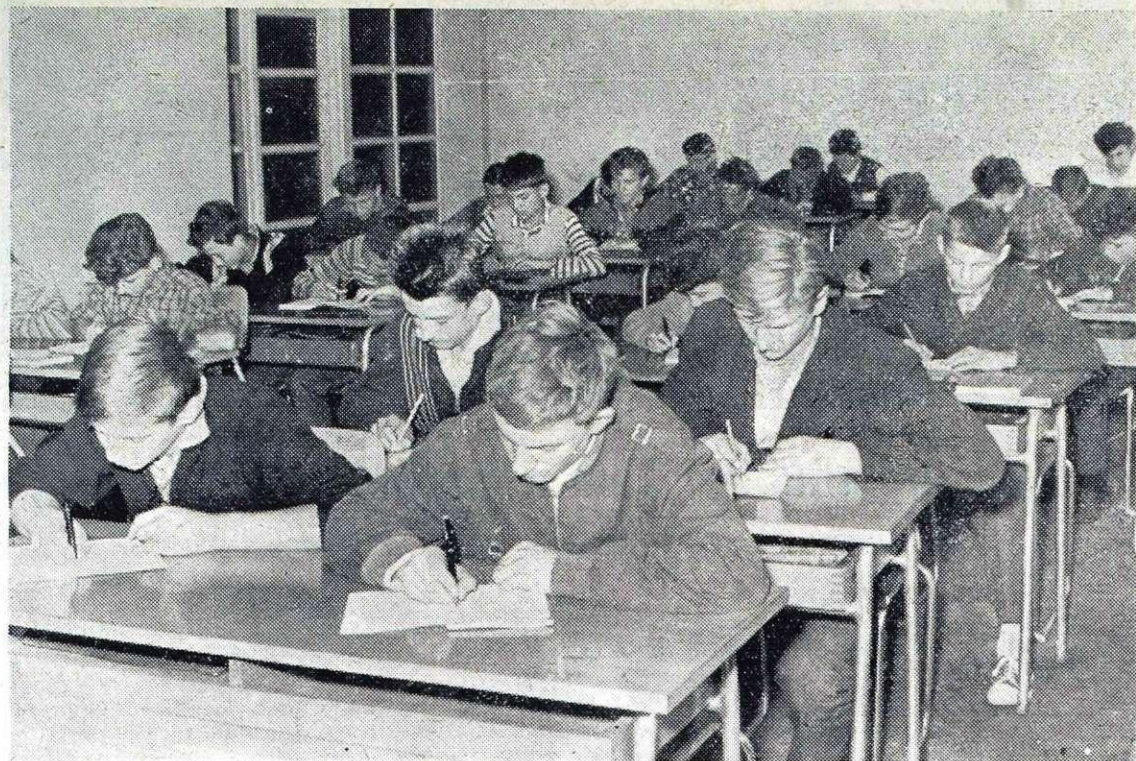
Urediti pa bo treba prav pri apnu tudi pravočasno in enakomerno dobavo, saj sedaj plačamo mesečno tudi do 2 milijona dinarjev stožnine, čeprav ga dobivamo le 70 km daleč. Uspešno rešujemo tudi vprašanje nabave in dovoza mazuta, ki se da vskladiti tako, da ne bi plačevali nobenih stožnin, za kar je dokaz delo v maju in juliju.

Vskladati pa bo treba tudi nakladanje tako, da bodo vsi obrati naložili vozove dnevno vsaj do 11.30 dopoldne, ker odhaja vlak iz tovarne ob 12.55. Tako bi zelo zmanjšali število ur zadrževanja voz v železarni in z njimi krili presežek pri razkladanju.

To bi bili glavni prometno-transportni problemi železarne, ki jih moramo čimprej in čimbolj skrbno reševati, da bomo znižali stroške proizvodnje in s tem povečali osebne dohodke. Prepričani smo, da bo to ekonomskim enotam najlažje uspelo, če bodo v načinu razdeljevanja osebnih dohodkov vključile poleg proizvodnih tudi transportne probleme. Naj na koncu navedem še to, da je eden glavnih faktorjev poenitve proizvodnje modernizacija

in avtomatizacija notranjega transporta in transporta uvoza surovin in izvoza končnih izdelkov. Za nemoteno odvijanje prometa in transporta je v petletnem načrtu predvidena rekonstrukcija tirov, postavitve nove ranžirne postaje na haldi, kiper naprave za razkladanje rude in koksa na rudnem dvoru, odstranitev ozkotirne proge, razen za pripravo vložka, koncentracija skladišč ob tirih na haldi, avtomatizacija signalnovarstvenih naprav, izdelava cest med obrati itd. Želimo, da bi bilo to vse čimprej izvedeno, dokler pa tega ni, moramo sedanje stanje izboljšati z dobro organizacijo dela in dobro operativno, v katero se morajo vključiti vsi zaposleni na prometnem in transportnem oddelku ter tudi vsi tisti, ki so v drugih obratih postavljeni za to koordinacijo. Če bi odstranili vse poškodbe na vozovih in bi vagoni, naši kot železniški, krožili v predvidenih rokih, bi letno prihranili najmanj okrog 200 milijonov dinarjev, kar ni majhna vsota in bi lahko občutno vplivala tudi na osebne dohodke.

Branko Blenkuš

Bodoči strokovnjaki med poukom na Železarski industrijski šoli

STROKOVNE ŠOLE v novem šolskem letu

Strokovno izobraževanje in usposabljanje mladine opravljamo za potrebe železarne in jeseniške občine v Železarski industrijski šoli in v Tehnični srednji šoli železarske stroke.

Profilu kvalificiranega delavca raznih strokov in železarnstvu in srednjega tehnika zahtevajo nekatere bistvene spremembe, stališča pa so v glavnem naslednja:

V Železarski industrijski šoli (prej MIS) učenci po triletnem šolanju lahko postanejo kvalificirani delavci. V tem času mora učenec, ki je že dovršil obvezno osemletno šolanje na osnovni šoli, opraviti še 2200 ur pri teoretičnem pouku in 3200 ur praktičnega dela v šolskih delavnicah ter na delovnih mestih v raznih obratih. Na ta način dobivajo učenci potrebno strokovno znanje in se usposabljaajo za samostojno opravljanje del kvalificiranega delavca.

Na Srednji tehnični šoli železarske stroke imajo bodoči teh-

nikli 2250 ur teoretičnega pouka in okoli 200 ur laboratorijskih vaj, poleg tega pa morajo opraviti še dvomesečno prakso v raznih obratih in oddelkih. Absolventi s tako izobrazbo, ki so se predhodno šolali že v industrijski šoli, odgovarjajo profilu železarskega tehnika.

Ob novem šolskem letu moramo poudariti načelne spremembe, ki jih je bilo treba uresničiti na osnovi reformiranja pouka. Ob novem šolskem letu nastopajo na teh šolah še problemi prehodnih razredov, to je takšnih, kjer se je v lanskem letu poučevalo po starem sistemu, zdaj pa prehajamo na novi sistem. V takšni situaciji pričujemo novo šolsko leto v industrijski šoli v I. letniku, kjer imajo učenci vse pogoje, da se šolajo po novem sistemu in bodo lahko v treh letih absolvirali celotni program. Učenci II. in III. letnika pa bodo morali v bodočem šolskem letu obvladati še dodatno diferencialno snov. V Tehnični srednji šoli bodo v šolskem letu 1961/62 samo predhodna pripravljalnica ter III. in IV. razred. V ilustracijo naj povem, da imamo v treh razredih prvega letnika Železarske industrijske šole vpisanih 84 učencev, v drugih razredih 74 in v tretjih razredih 53 učencev, skupno 211 učencev.

Na Tehnični srednji šoli železarske stroke se je za pripravljalnico prijavilo 50 kandidatov, medtem ko imamo v tretjem letniku 80 dijakov in v četrtem letniku 20 dijakov, skupno 150 dijakov.

Računamo, da 80 odstotkov absolventov dela v železarni ali v drugem podjetju in bi na ta način imeli v podjetju naslednji strokovni kader:

leta	kvalif. delavci	srednji tehniki
1962	40	16
1963	45	50
1964	40	24
1965	40	24

Stanko Ravnik

Iz pregleda lahko ugotovimo, da bi prirastek in pomladitev strokovnega kadra lahko bilo v nekem primernem medsebojnem razmerju in primerno tudi glede potreb, ki se bodo pokazale ob rekonstrukciji obratov. Poleg tega moramo računati tudi z visokim številom štipendistov, ki obiskujejo druge strokovne šole.

Ob zaključku naj še enkrat poudarim, da bo izobraževanje na naših šolah že po spremenjenem načinu. Prve težave so se začele, kakor hitro smo postavili zahtevo, da je za vpis v Železarsko industrijsko šolo potrebna dovršena osemletka. Prijavljeno je bilo precej kandidatov, ki pa niso imeli pogojev za vpis in so bili kljub različnim intervencijam odklonjeni. Le tako bomo izboljšali stanje in resnost na osemletkah, v Železarski industrijski šoli pa bomo lahko poučevali enotno in z višjim začetnim startom.

Ob zahtevi, da morajo kandidati za vpis v Tehnično srednjo šolo železarske stroke imeti dovršeno Industrijsko šolo in nekaj prakse v podjetju, smo ugotovili, da je nujno potrebna ustanovitev pripravljalnega razreda, v katerem bodo kandidati za TSS dobili diferencialno znanje iz nekaterih predmetov, ki jih v prejšnji Metalurški industrijski šoli niso poučevali. Takih kandidatov je 50, od tega števila 10 kandidatov iz drugih krajev. Šolanje v pripravljalnem razredu bo za vse kandidate poleg rednega delovnega časa trikrat tedensko po štiri ure. Dejanska reforma na Tehnični srednji šoli pa bo lahko izvedena šele v dveh letih. Maks Dimnik

danes še ni tega. Danes le poredko slišiš, da bi očka ali mamica opozorila svojega otroka, naj ne hodi po travi, naj čuva okolico, danes sreča zrele moške in žene, ki smelo stopajo preko zelenic in ne mislijo, kako težko je bilo do njih priti. Upamo, da bo tudi to vsak dan boljše. (dalje prihodnjič)

0 rezultatih gospodarjenja v prvem polletju

(nadaljevanje s 5. strani)

prodajo v prvem polletju presegli za 4,52 %. Za letno planirano prodajo predvidevamo, da bo znašal celotni dohodek podjetja 8 milijard 524 milijonov. V prvem polletju smo ga dosegli 4.010.000.000 in smo pod planom za 2,95 %. Zaradi sprememb ob novih instrumentih se dohodek ne da primerjati z lanskim polletjem, prav tako ne stroški proizvodnje, ker so se povečale cene za prevoz rude, starega železa, spremenila se je tečajna razlika dolarja in še več drugih stroškov, ki vplivajo na našo lastno ceno in tako tudi neposredno na doseženi dohodek. Razumljivo je, da smo vse te spremembe v našem finančnem načrtu hoteli pravilno zajeti in upoštevati, zato v prvem polletju skupni stroški prodaje nasproti načrtu odstopajo samo za 2,11 %. Iz tega lahko sklepamo, da so stroški le malenkostno večji kakor smo jih predvidevali za prvo polletje. Samo za 0,08 % višji porast stroškov od prodaje ob polletnem obračunu sicer še ni tako pereč problem, vendar nam da misliti, kako bo s stroški v letošnjem drugem polletju, zaradi specifičnega položaja našega podjetja.

Trajanje proizvodnje oziroma čas od začetka na visokih pečeh do zadnjih postopkov v predelovalnih obratih oziroma valjarnah znese 100 do 120 dni. To pomeni, da smo prve štiri mesece v letošnjem letu pravzaprav obdelovali surovine, kupljene še v lanskem letu in zato proizvodni stroški zaradi sprememb na trzišču še niso imeli celotnega vpliva, ker so se cene staremu železu in rudi v glavnem zvišale šele v aprilu. Ta ugotovitev nas opozarja, da moramo v tretjem in četrtem kvartalu računati z večjim odstotkom povišanja proizvodnih stroškov - kot v prvem polletju. Omenil sem že, da povišani stroški zmanjšujejo dohodek in zato moramo v drugem polletju pričakovati znižanje dohodka in obenem seveda tudi znižanje naše osebne udeležbe.

Dohodek podjetja, v prvem polletju letos, 4.010.256.000, se deli še naprej, in sicer smo odvedli družbi kot 15% prispevek 601 milijon 538.000, za osebne dohodke po začasni določbi CDS pa smo določili 2.434.000.000. Dodatno smo družbi odvedli še 25 % iz rednega prispevka - 228 milijonov, tako da je ostalo še nerazdeljenega dohodka za udeležbo ObLO rezervni sklad podjetja in občine ter naše sklade še 747 milijonov. V prvem polletju 1960. leta smo skupno izplačali dejansko na račun osebnih dohodkov članom našega kolektiva 1.648.109.000 din bruto, v prvem polletju 1961 pa 1 milijardo 958.984.000 din. Če primerjamo neto povprečne osebne dohodke za vse podjetje, znašajo povprečni

lanskoletni, enomesečni dohodki na enega zaposlenega 26.676 din, letos pa 30.641 din.

Ta izračun pa je CDS popravil. Iz povprečne udeležbe je izločil nedeljsko delo, ki je pri nas zaradi specifičnosti težke industrije obvezno. Nov izračun je naslednji: v lanskem polletju so znašali povprečni osebni dohodki na enega zaposlenega mesečno 25.154 din, letos pa 29.075 din.

Ker je bila obširna problematika obratovalnih sredstev tudi v Železarni že večkrat obravnavana, jo zato ne bomo ponovno obravnavali.

Vzroki težav, ki jih imamo pri našem poslovanju, so naslednji: prvi in glavni vzrok so dolгови naših kupcev, ki so za preko 4 milijarde previsoki, drugi vzrok je, da nam družba vzporedno s povečano proizvodnjo in prodajo

ni povečala ustrezno potrebna obratovalna sredstva, tretji vzrok pa je v tem, da smo premalo sredstev od doseženega dohodka usmerili v obratovalna sredstva in da je le morda še kje v podjetju kakšna zaloga materiala, ki je nujno ne potrebujemo.

Iz v polletnem obračunu ugotovljenega stanja vidimo, da je nujno, da se zavedamo naslednjega:

1. Pregledati moramo vse svoje kapacitete, če so le-te pravilno korišćene, da bi se na ta način izognili nepotrebnim visokim stroškom (amortizacija in obresti).

2. Pregledati moramo izkoriščanje koledarskega časa.

3. Preglejmo celotno poslovanje z materialom, da se izognemo povečanju proizvodnih stroškov, ki lahko, kot je bilo že omenjeno, v drugi polovici tekočega leta, ob-

Naselje PLAVŽ - včeraj danes in jutri

Naselje Jesenic se je leta 1945, tik pred svobodo, spremenilo v ruševine. Treba je bilo začeti zopet graditi tam ali drugje. Po vojni smo začeli z obnovo in se odločili tudi za gradnjo na Plavžu, kjer so le travniki in njive. Prvi poizkusni bloki, nato vedno smelejše graditve in končno so zrastle tudi stolpnice. Pokažejo se že, ko hitiš po cesti s Hrúšice in prevzame te misel, da boš vsak hip prišel v sodobno moderno mesto. Toda kmalu si razočaran. Prvi

ugodni vtis se kmalu spremeni v začudenje. Okoli vseh stavb kupi prsti in kamenja, vse pa je zaraslo z ničvrednim plevelom. Med vsem tem pa hodimo mi »plavžarji«, se nad tem zgražamo, zmi-gujemo z rameni, a lepa elika stavb zato še ne dobi primernega okvirja - okolice.

Okolica novega naselja, v katerem so res lepe stavbe s sodobnimi stanovanji, ne more biti v ponos nikomur. Kratek sprehod po Tavčarjevi cesti, ki je na pol

zgrajena, ter po Cesti revolucije, ki je samo na papirju, in me vidiš ničesar, razen tablic na blokih, zadostuje, da se zgroziš. Veliki prostorni kompleksi med zgradbami, namenjenimi za parke in igrišča, so polni navlake, prsti, gramoza, peska in kamenja ter ostankov gradbenega materiala. Vse to pa zarašča divja trava in plevel. Med vsem tem pa se igrajo otroci s svojimi igrami in kadar se gredo Indijance, bi skoraj dejal, da je to za okolico še najbolj primerna igra.

Ali naj iščemo krivca za vse to? Bi nam to kaj pomagalo?

Občinski ljudski odbor je v svojih proračunih že par let predvideval sredstva za ureditev, do katere pa ni prišlo.

Zamisel, da bi stanovanjska skupnost prevzela skrb za ureditev okolice, je že iz leta 1959, ko je obstajal še iniciativni odbor. Dolga in tudi ne brez zaprek je bila pot do prvih sadov. Šele letos smo uspeli, da nam je dal ObLO sredstva in nalogo za pričetek urejevanja. Denarja je malo za tako velike potrebe. S pomočjo hišnih svetov in SZDL smo uspeli, da je tudi prebivalstvo začelo sodelovati s svojimi prostovoljnimi akcijami, ki so uspeli in že ponekod zeleni trava, kmalu pa bodo nastali tudi prvi nasadi.

Želja, da bi slika Plavža dobila tudi okvir, ki ji pripada, se počasi izpolnjuje. Verjetno je vsakomur prijetno, ko pogleda zeleni pas pred blokom in stolpnico ter verjetno vsi želimo, da bi tako bilo povsod in da bi jutri izgledalo drugače, kakor danes.

Kakor bo težko uresničiti te želje, tako in še težje bo uresničeno obdržati. Kdo je odgovoren za to? Vsekakor vsi in pri tem ni dovolj, da so sredstva, treba je več. Treba se je naučiti imeti lepo. Žal

Po sklepu XII. redne seje Centralnega delavskega sveta Železarne Jesenice, z dne 22. marca 1961 in po sklepu 15. seje Stanovanjske komisije, z dne 12. septembra 1961 razpisuje Stanovanjska komisija Železarne Jesenice na podlagi 18. in 19. člena Pravilnika o sodelovanju delavcev pri stanovanjski gradnji

II. NATEČAJ

za finančno udeležbo pri gradnji stanovanj

1. Stanovanjska komisija Železarne Jesenice razpolaga v novih, še nedograjenih blokih na Plavžu z naslednjim številom prostih stanovanj, ki bodo vseljiva predvidoma koncem junija 1962. leta:

- a) 30 trosobnih stanovanj,
 - b) 20 enosobnih stanovanj,
 - c) 24 večjih samskih garsonjer.
2. Višina finančne udeležbe za posamezna stanovanja znaša:
- a) za trosobno stanovanje 400.000 din
 - b) za enosobno stanovanje 200.000 din
 - c) za večjo samsko garsonjero 80.000 din

3. Finančni prispevki se lahko vplačajo za drugo vselitev: prvo polovico določenega zneska pri sklepanju pogodbe, drugo polovico zneska pa najkasneje mesec dni pred vselitvijo. V kolikor bi se na natečaj prijavilo večje število interesentov, kot je razpoložljivih stanovanj, bodo imeli prednost oni interesenti, ki bodo plačali polni znesek pri sklepanju pogodbe.

4. Konkretno stanovanje in njegov položaj bosta določena ob sklenitvi pogodbe med železarno in kandidatom.

5. Interesenti naj se prijavijo osebno pri stanovanjskem referentu na Komunalnem oddelku Železarne Jesenice v roku 30 dni po objavi tega razpisa v Železarni.

Ta natečaj velja samo za člane kolektiva Železarne Jesenice.

Stanovanjska komisija Železarne Jesenice

Vtisi s poti čez Atlantik

(Nadaljevanje in konec)

New York je pravi Babilon. V njem lahko srečaš ljudi vseh narodnosti. Zelo veliko je Italijanov, tudi črncev je samo v New Yorku 140.000. Črnci in belci se na ulicah ne družijo. Nikjer nisimo videli, da bi belec spremljal črno dekle ali obratno. Tudi poroka med belcem in črno ni dovoljena. To jim prepoveduje civilni in cerkveni zakon.

New York je težko primerjati z drugimi svetovnimi velemedmi. Tako natpanost zgradb, ljudi in prometa ustvarja vse drugačne pogoje za življenje. Potrebne je zelo sposobni in ogromen aparat vseh služb od policije in drugih organov. Potrebno je tudi natančno izvajanje prometnih predpisov. Opazili smo, da je prebivalstvo, kar se tiče prometnih predpisov, zelo disciplinirano, posebno soferji. Ne vidiš nobenega prebivanja. Razumljivo je, da je vožnja po ulicah počasna, zato se veliko ljudi vozi raje s podzemno železnico, ker je prevoz hitrejši. Posebnost za nas so bili tudi mostovi in podvodni predori. Mostovi so pravi orjaki, ki se visoko vzpenjajo preko rek in zalivov.

Napraviti si pravo sliko o Ameriki v tem kratkem času, ko smo bili tam, je težko. Iz tega, kar smo videli, lahko rečem, da se z Ameriko po njeni gospodarski moči zanemara ne more primerjati nobena druga država. Zgodovina ZDA je zgodovina naglega in mnogokrat brezobzirnega osvajanja novih prirodnih zakladov, kakor tudi uporabe tehničnih in znanstvenih pridobitev. Kapitalizem je našel v Ameriki tako plodna tla, kakor nikjer drugje. Konkurenca in tekmovanje sta prišla ljudem v meso in kri. Kdor je manj sposoben, ta neizogibno propade. Edino pravilo je dolar. Za njim se vse peha. Vsa dela v industriji, kakor tudi na polju, je v Ameriki zamenjal stroj. Čim hitreje, čim ceneje in čim več, je splošno ameriško geslo. Simbol vse ameriške industrije pa je tekoči trak. Proizvodnja ameriške industrije je ogromna. Le malo je industrijskih izdelkov, ki bi jih kaka država izdelala več kot Amerika. Ogromna bogastva, ki se stekajo v blagajne kapitalistov, vzbujajo upravičeno zavist, vendar gospodarskega razvoja zaenkrat še ne ovirajo, ker ti denarni mogotci vlagajo velika sredstva v nove objekte.

12. maja sva šla z Ivanom poslednjič v New York. Obiskala sva Brooklyn, kjer stanujejo večina sami Italijani. Ko sva se vrnila na ladjo, so nanjo že prihajali potniki, ki se bodo peljali z nami v Evropo. Na ladjo so nakladali zadnji tovor. Zvečer ob 9. uri pa smo odpluli. S pogledom smo se poslavljali od Amerike. Peljali smo se mimo kipa svobode, v ozadju pa so nas pozdravljali nebotičniki, ki so bili vsi razsvetljeni, potem pa nam je gosta megla zakrila pogled na mesto. Tudi ko smo prispeli v New York je bila megla. Vseh osemnajst dni, kar smo bili v Ameriki, smo imeli samo tri dni sonce, ostale dni pa dež in meglo.

Četrty dan vožnje nas je začelo spet premetavati. Pepelniki, copate in stoli so kar plesali po kabini. To je trajalo dva dni, nato pa se je morje umirilo. 18. maja smo se peljali južno od Azorov. Zopet smo srečali delfine in galebe. Morje je bilo mirno in lepo. Nebo je bilo jasno. Vsi potniki smo se sončili na palubi. Vsake dan je postajalo bolj vroče. Že smo začutili bližino Afrike. 21. maja smo zagledali v daljavi afriško obalo. Vozili smo se proti maroškem pristanišču Casablanci in ob 16. uri smo se zasedrali v pristanišču.

Mesto je razdeljeno na dva dela, v evropski in arabski del. Šla sva v evropski del, ki je poln parkov, palm in raznih tropskih rastlin. To je eno najlepših mest, kar smo jih videli na tej vožnji. Tam so krasne palače, v katerih prebivajo skoraj sami Francozi, ki se niso izse-

lili v Francijo v času, ko je Maroko postal neodvisen. V Maroku so se rodili, zato jim je Francija tužina. Drugi del mesta pa je naseljen s samimi domačini. Oba dela deli dolga ulica. Arabski del je prav nasprotje evropskemu. Hiše so nizke, ulice ozke in ljudje slabo oblečeni. Ženske so pokrite s feredžami, moški pa s fesi ali turbani. V tem delu vlada prava revščina. Ljudje ponujajo razno blago sumljive kvalitete, vabijo te v svoj del mesta in biti moraš zelo previden, da te ne ogoljufajo. Opazili smo, da vlada v Maroku revščina in zaostalost, kar je posledica dolgotrajnega francoskega kolonializma. Po ulicah vidiš spati ljudi sredi bega dne in v največji vročini. Maroko je industrijsko slabo razvito. Pristanišče v Casablanci pa je veliko in mehanizirano.

21. maja smo se poslovlili od Casablance in 23. prispeli v Tanger, ki je bil še pred letom svobodno pristanišče, sedaj pa je pod maroško upravo. Na ladjo je prišlo veliko domačinov ponujat blago iz raznih dežel, vendar niso bili tako usilivi kot v Casablanci. Šli smo malo po mestu, ki ni posebno lepo. Še isti dan smo odpluli proti Gibraltarju. Videli smo spet veliko delfinov in tudi morske lastovice. To so ribe, ki lahko letajo. Ladja ni smela v pristanišče, pač pa so nas Angleži peljali z motornim čolnom v mesto. Ogledali smo si mestece, ki se skriva na zapadnem delu utrdbe. Mesto ima samo eno ulico, v kateri so same prodajalne, ki so bogato založene s kvalitetnim angleškim blagom. Prebivalci mesta so Španci. Zvečer smo odpluli po Sredozemskem morju proti Genovi. Z ladje smo opazovali znana francoska letovišča Nizzo, Monaco, Monte Carlo in dalje italijanski San Remo. 25. maja zvečer pa smo prispeli v Genovo in se drugi dan zjutraj usidrali. Lega mesta je slikovita. Mesto je potisnjeno v breg. Ima precej znamenitosti. Tu sta se rodila Kristof Kolumb in slavni violinist Nicolo Paganini. Mesto slovi po svojem pokopališču, takozvanem Cimitero. Verjetno nikjer na svetu nimajo takega, toliko umetnosti je zbrane tam. Slavni italijanski kiparji so tukaj ustvarili svoja slavna dela. Vsaka grobnica

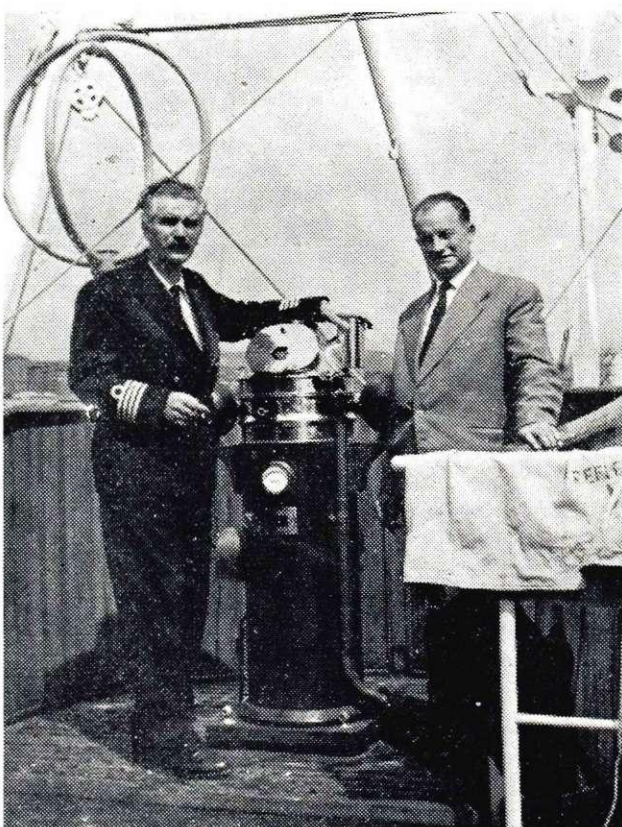
posebej je prava umetnina. Hiše v Genovi so zelo stare. Ulice so ozke in strme.

29. maja je naša ladja odplula po Genovskem zalivu proti Neapelju. Takoj, ko smo prišli iz luke, je ladjo zajel vihar. Vsi potniki smo se slabo počutili. Po šestih urah pa je vse to prenehalo in morje se je spet umirilo. 30. maja smo prispeli v Neapelj. Še isti dan smo si ogledali porušeno antično mesto Pompei. Ruševine odkopujejo izpod lave že 200 let. V muzeju smo videli ljudi, ki so jih odkopali izpod lave. Drugi dan pa smo si ogledali Neapelj. Nič kaj preveč nisimo bili navdušeni nad lepoto tega tako opevanega italijanskega mesta. Neapelj je zelo nesnažno mesto.

31. maja smo odrinili iz Neapelja proti Messinski ožini. Bila je lepa, jasna noč in ognjenik Stromboli je ravno v tem času bruhal. Pluli smo skozi Messinsko ožino in nato skozi Otrantska vrata v Jadransko morje ter 1. junija pristali v našem lepem Dubrovniku. Tu smo odložili nekaj tovara, drugi dan pa smo odpluli proti Trstu. Pluli smo mimo vseh naših otočkov, prebivalstvo tamkajšnjih vasi pa nas je pozdravljalo z mahanjem. 3. junija pa smo pristali v Trstu. Tu je ladja spet odložila del tovara. Zvečer smo krenili nazaj okrog naše lepe Istre, mimo Brionov in 4. junija zaključili našo zanimivo vožnjo. Poslovlili smo se od vseh članov posadke, saj smo postali med to vožnjo dobri znanci. Ob odhodu iz pristanišča smo se še enkrat ozrli na to lepo ladjo, ki nas je srečno pripeljala nazaj v domovino.

Torkar Henrik

Op. ur. Kmalu po tem, ko se je ladja »Jesenice« vrnila iz ZDA, je OBLO Jesenice organiziral ogled ladje, ki je bila zasidrana na Reki, nato pa je posadka ladje vrnila obiske. Gostitelji so posadki ladje »Jesenice« omogočili ogled železarne in tehniškega muzeja, nato pa so jih peljali na Vrhič in z žičnico na Vitranc. Svoj obiske so zaključili z ogledom muzeja in grobišča v Begunjah, na Bledu pa so se poslovlili.

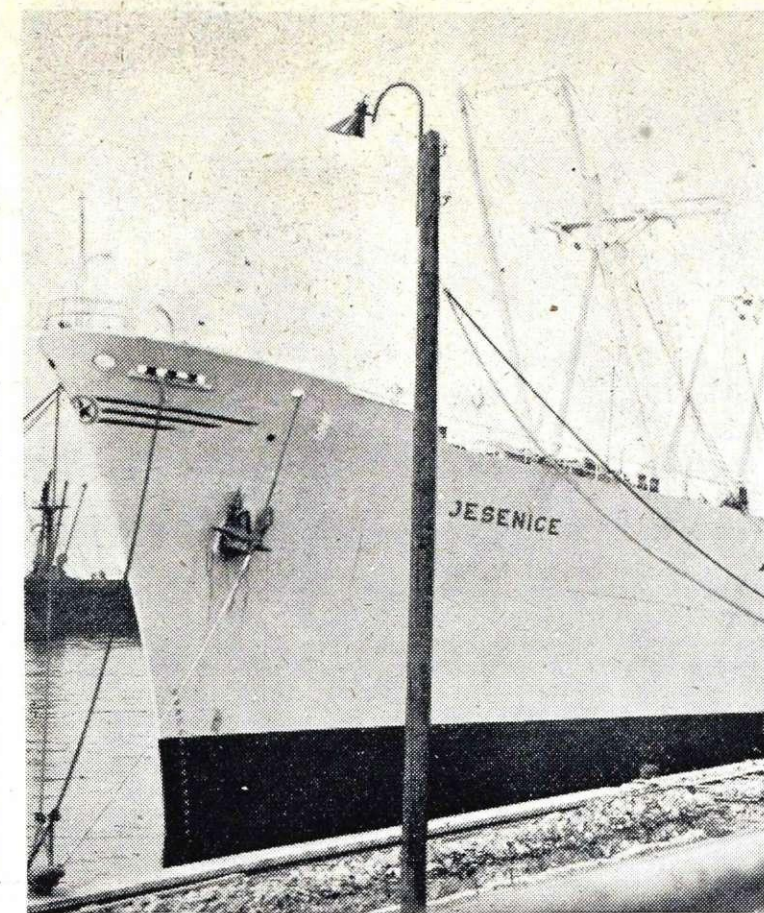
Fotograf-ski posnetek z nedavnega obiska na ladji »Jesenice«.

KAJ JE NOVEGA V OBRATIH

Pomembna za izboljšanje delovnih pogojev je vsekakor mehanizacija. Tako sta v zaključni fazi montaže dva nova žerjava, ki jih je izdelala tovarna »Metalna« iz Maribora. V žični valjarni bo kmalu začel obratovati osemtonski žerjav in bo tako mnogo manj težkega ročnega dela pri nakladanju in razkladanju valjane žice,

olajšano pa bo tudi delo pri nedeljskih menjavah valjev in ostalo težaško ročno delo. Kolektiv žične valjarne, ki je bil do pred kratkim v zelo zastarelih in za delovnega človeka neprimernih prostorih, bo z novim žerjavom mnogo pridobil.

V jeklarni so dobili nov žerjav z nosilnostjo 15 ton, ki bo razbre-

Prekoceanska ladja »Jesenice«, na katero smo Jeseničani še posebej ponosni

Janko Stana umrl

2. septembra je na zdravstvenem okrevanju v invalidskem domu v Strunjanu nenadoma umrl zadet od kapi tov. Janko Stana, bivši obratovodja opekarne. Vse, ki smo ga poznali, nas je ta vest prizadela, saj je bil priljubljen ne le kot dober strokovnjak, ampak tudi kot dober tovariš in prijatelj.

Tov. Stana se je rodil 10. julija 1893. leta v Libelčah na Koroškem. Tam je tudi obiskoval osemrazredno osnovno šolo, pozneje pa je na Dunaju končal trgovsko šolo. Kot 21-letni mladnik je bil vpoklican leta 1914 v avstrijsko vojsko. Drobci grante so mu v bojih v Galiciji že v novembru istega leta močno poškodovali obe nogi. Kot težek 100 odstotni invalid, ki so mu morali zaradi posledic poškodb odrezati obe nogi, vendar poln življenja in volje, je prišel Janko Stana v začetku leta 1917 na Jesenice. Zaposlil se je kot komercialni vodja tovarne elektrod na Dobravi, kjer je ostal do konca njene obstoja, do leta 1936. Ko je v tem letu prenehala z delom, je dobil delovno mesto knjigovodje opekarne na Jesenicah. V času svoje zaposlitve na Dobravi se je leta 1920 poročil. V zakonu so se mu rodili trije sinovi, ki so vsi prav tako kot oče zaposleni v naši železarni. Roman, drugi sin, pa ga je celo nadomestil na njegovem delovnem mestu obratovodje opekarne.

Tov. Stana je postal obratovodja opekarne takoj po osvoboditvi v maju 1945 in na tem mestu ostal vse do upokojitve 1. februarja 1953. leta. V osmih letih njegovega vođenja šamotarne je le-ta dosegla znaten napredek. S svojimi novatorskimi in racionalizatorskimi predlogi je tov. Stana mnogo prispeval tudi k boljšemu gospodarjenju celotnega kolektiva in je bil za to svoje delo večkrat nagrajen in pohvaljen.

Toda tov. Stana ni bil cenjen samo kot strokovnjak, ampak tudi kot človek, saj si je pridobil mnogo prijateljev, ki vsi vedo povedati o njem le dobre stvari. Bil pa je aktiven tudi v raznih orga-

nizacijah in smrt je prekinila njegovo delo v vodstvu invalidske organizacije in hišnega sveta.

V ponedeljek, 4. septembra smo se zadnjič poslovili od njega na pokopališču na Blejski Dobravi. Številni zastopniki raznih organizacij in kolektiva železarne ter njegovi prijatelji so iskreno obžalovali njegovo smrt in s svojim obiskom ter številnimi venci ter cvetjem dokazali, kako priljubljen je bil pri vseh.

Tov. Janka ni več med nami, toda njegov spomin, njegova dela in vse njegovo življenje, ki ga je kljub 100% invalidnosti vsega posvetil napredku, nam bo ostalo v lepem in trajnem spominu.

Slava mu!

memil sedanjih pet 8-tonskih žerjavov. Ti žerjavi so predstavljali ozko grlo v proizvodnji. Prav tako bo olajšal delo ostalim žerjavovodjem kot vsem koristnikom teh žerjavov. Predvideva se postopna izmenjava osemtonskih žerjavov in novi žerjav je že eden prvih v tej seriji. Zamenjava žerjavov je potrebna zaradi predvidenega povečanja proizvodnje v jeklarni. To povečanje pa je možno le z večjimi jeklenimi bloki za bodočo valjarno na Belškem polju. Prav

zaradi tega moramo tudi sedanje žerjave z nosilnostjo 8 ton zamenjati z večjimi.

Kakor vsi žerjavi, ki smo jih dobili v zadnjem času, imata tudi nova žerjava predalčno konstrukcijo. Kabine za upravljanje žerjava so opremljene bolj sodobno. Do sedaj smo imeli v kabinah montirane za upravljanje žerjava krmilne valje, novi žerjavi pa imajo tako imenovana mojsriska stikala, ki bodo olajšala delo žerjavovodjem.

K. P.

Jeseniški planinci so postavili bivač v Montažu

Bili smo v zapadnih julijskih gorah

Kot vsako leto, so tudi letos jeseniški alpinisti izvedli mnogo plezalnih in prvenstvenih vzponov. Poleg domačih gora pa je z materialno pomočjo Planinskega društva Jesenice sedemnajstčlanska odprava obiskala tudi Zapadne Julijske Alpe, z vrhovi, med katerimi sta najbolj znana Viš (2666) in Montaž (2752 m).

V štirinajstih dneh so kljub slabemu vremenu s pomočjo navdušenega ljubitelja Julijskih Alp iz Trbiža, dr. Dolharja, ki je mnogo pomagal pri organizaciji in izvedbi te letošnje odprave, spoznali prelep del slovenskega planinskega sveta na skrajnem zapadnem delu dežele.

Svoje šotore so postavili v Zazeri, nedaleč od Ovčje vasi pod mogočnimi stenami Montaža, tik pred zatrepom edinstvenega skalnega okresa Špranje. Prve dni so izkoristili za ogled in izprehode, ko pa se je pozneje vreme izboljšalo, so se povzpeli po Zmajevem grebenu na Poliški špič, naveza najboljših pa se je povzpela skozi Škrbino nad plazom. Pre-

hodili so Medvedjo in Mojzesovo škrbino, poleg Poliškega špiča, Kostrunovih špic in drugih gora pa so obiskali tudi Viš.

Po štirinajstih dneh so podrl platnene strehe in se v meglenem vremenu vrili preko Mangarta na Belopeško stran in od tod proti domu. Mladi in stari plezalci ter

alpinisti z železarskih Jesenic so se zadovoljni vrnili domov, med domače vrhove z lepimi in nepozabnimi vtisi z Zapadnih Julijskih Alp, ki so ostale izven naših meja, čeprav tudi tam še vedno prebivajo Slovenci in se morajo še danes boriti za svoj obstoj in priznanje svojih pravic. Zuro

Personalne vesti

Gibanje delovne sile v mesecu juliju 1961:

74 sprejetih delavcev, 95 obračunanih delavcev, 4 sprejeti uslužbenci, 3 obračunani uslužbenci.

Upokojeni so bili naslednji dolgoletni sodelavci:

Gabrijel Fajfar, 1906, plinska in vodna energija — z delovno dobo 26 let; **Jože Gorjanc**, 1902, martinarna — z delovno dobo 17 let in pol; **Janez Kert**, 1905, Javornik IV — z delovno dobo 36 let; **Franc Klinar**, 1906, martinarna — z delovno dobo 34 let in pol; **Leopold Križnar**, 1904, Javornik IV — z delovno dobo 34 let; **Jože Oblak**, 1905, Javornik III instalacija — z delovno dobo 23 let in pol; **Anton Petrič**, 1904, cevarna — z delovno dobo 23 let; **Franc Por**, 1928, strugarna valjev — z delovno dobo 12 let; **Ivan Rajhman**, 1908, elektrodni oddelek — z delovno dobo 18 let; **Rudolf Rajhman**, 1906, žebljarna — z delovno dobo 37 let in pol; **Miha Rožič**, 1908, valjarna 1300 — z delovno dobo 34 let; **Ivan Skube**, 1901, strugarna — z delovno dobo 22 let; **Peter Šorli**, 1906, žičarna — z delovno dobo 21 let in pol; **Fenja Vuk**, 1926, elektrodni oddelek — z delovno dobo 14 let; **Janko Žvab**, 1902, Javornik I, lahka praga — z delovno dobo 24 let in pol.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

Umrli so:

Franc Čeh, 1936 — martinarna, žerjavovodja; Franc Komac, 1914 — valjarna 2400, delovodja; Franc Rutar, 1927 — martinarna, pomožni zidar; Stanko Šintler, 1910 — nadzorna služba, čuvaj.

Svojem iskreno sožalje!

Poročili so se:

Alfonz Žibert, valjarna 2400 — z Ivano Ropretovo; Cvetko Vesek, montaža — s Franciško Smukavčev; Metod Brečko, valjarna 2400 — z Ivano Judežovo; Viktor Franko, Javornik I — s Karolino Miheličev; Stanislav Vončina,

promet — z Ano Mravljevo; Zuhdija Begović, Javornik I — z Ismeto Džaničev; Marjan Gale, plinska in vodna energija — z Marijo Mesecevo; Anton Vidic, promet — z Zofijo Rešev; Aleksander Pikon, Javornik III — z Jožefo Balohovo; Danijel Pesjak, strugarna valjev — z Majdo Vidičev.

Vsem mladoporočencem želimo na novi življenjski poti obilo sreče in zadovoljstva!

Ob nepričakovani izgubi našega nepozabnega moža in očeta

JANKA STANA

se iskreno zahvaljujemo prijateljem, znanec, darovalcem lepih vencev ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo dolgujemo Počitniškemu domu ZVVI v Strunjanu pri Kopru, tovarišu Alojzu Sokliču, Filipu Kemperlu in sosedovalcem bloka VI in VII na Cesti bratstva in enotnosti. Zahvaljujemo se organizaciji Občinskega odbora ZVVI Jesenice za njihovo pomoč v teh težkih dneh, organizaciji SZDL, ZKS in ZB NOV terena Plavž za takó številno in častno spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi govornikom tov. Karlu Frančeskinu, Janezu Rozmanu in Evgenju Thalerju. Prav tako hvala godbi DPD Svobode »Tone Čufar« in pevcem. Obenem najlepša hvala članom kolektiva šamotarne ter obratom EE topilnice strojno-energ. enote in glavne pisarne. Iskreno zahvalo smo dolžni tudi dr. Milanu Čehu in dr. Alojzu Jenku. Prav tako prisrčna hvala tudi članom Športnega društva Jesenice, Društvu upokojenecv Jesenice in vsem, ki so nam ustмено ali pisмено izrekli sožalje ter sočustvovali z nami.

Zalujoča žena, sinovi z družinami in ostalo sorodstvo

DRAGI BRALCI!

Mislil, da k mojim novicam ne bo treba uvodne besede, ker sem v zadnjem času prejel toliko gradiva, da bom lahko takoj začel s pisanjem.

Velika reklama za film »Ajnfah dekla« s filmsko igralko Katro Valente v glavni vlogi je zbegala celo popoldansko dežurno tekačico, da si je za ogled filma med službenim časom dobila namestnico, ki je v času njene odsotnosti opravljala tekaško delo. Kaj hočete, kdor zna pa zna!

Svetujem vam, da kadar pridete v Crikvenico, da poveste vedno svoj pravi službeni naziv, ker je zelo nerodno, če se nekdo v tem kraju izdaja za inženirja, v resnici pa je le navaden tintomaz.

Odgovoril in objavil bom tudi novice novinarja Coklbrama iz EE martinarne. Dragi Cokli! Mislil, da so delitev surovega mleka v vaši jedilnici prepovedali iz zdravstvenega razloga in ne zaradi strahu, da bi se zaradi durhmarša zamašilo vaše edino stranišče, ki je še sposobno za promet, dočim je drugo že dalj časa v remontu. Pišeš mi tudi, kako močno se zalagajo z delom ključavničarji, da poleg »fabriškega dela« opravljajo še nekatere stvari za privatne namene, to je za vodilnega od ključavničarjev. Sicer bi moral ta njihov delovni polet pohvaliti, pa žal ne morem, ker pri tem delu sodelujejo tudi ključavničarji — funkcionarji. Njihova naloga bi bila, da tako šušmarjenje preprečijo ali pa javijo. Verjetno tega ne morejo storiti, ker se pač držijo pregovora: »Kdor drugemu dela, lahko stori nekaj tudi zase!« Pri vsem tem vprašujem, kako pridejo taki izdelki mimo vratarja.

Ivaniki Belapleh iz EE predelovalnih obratov sporočam, da bo tudi v bodoče v četrtem obroku uživala razne mešanice solate, čeprav ji niso vseč čudne mešanice solat, kakor n. pr. kumare v zeljnati solati, ali pa zeljnata solata s čebulo itd. Je že tako, da četrti obrok ni dietna kuhinja. Neprijetni zadah po čebuli bi lahko škodoval samo pri poljubovanju, toda upam, da se kaj takega med službenim časom ne dogaja.

Mimogrede, ko obravnavam to enoto, naj opozorim še vratarja, da kadar gre po malico k četrtemu obroku, naj ne zaklepa vseh vrat, ker s tem povzroča motnje in hudo kri čakajočih strank.

Trinajsta številka ni nesrečna

številka, kar mi je tudi potrdilo dvanajst zeniških zidarjev s poslovojem na čelu, ko sem se od njih kot pooblaščen oseba moje EE uradno poslovlil ob njihovem odhodu. Sicer ne znam veliko hrvaško, toda vseeno vam bom poskušal posredovati njihove poslovlilne besede, ki se glasijo približno takole: »Druže dr. Špičmohe! Sporočite, molimo, enoti žične valjaonice, da su dvanajst zidara in jedan poslovodja zahvalni temu odeljenju, pošto su nam omogočili, da smo kod njih radili prejšnjo nedeljo od 6 do 22 sati. Neka se oni sekiraju, ako smo se zbog toga rada vozili siko i tamo 32 ur sa železnicom. Molimo vas, da jim poveste, da smo u mogućnosti, da nas drugi put može doći četrdeset zidara i tri poslovodja, da radimo dve uri kod vas. Mnogo nam je žao, što niso stigli posle svršetka dela i drugovi zidari vašeg gradbenog oddelka, koji stalno rade u martinarni, da bi posmatrali i ugotovili pravilno izdelavo našeg rada. Još jedamput hvala na dnevnicama i nedeljskom dodatku. Vaši drugovi — dvanajst zidara i poslovodja iz Zenice.«

No, da se ne bo kdo zaradi tega razburjal, kakor se je n. pr. inženir, ki zaradi telesne šibkosti ni mogel fizično sodelovati pri družbeni gradnji stanovanj in bi raje plačal finančni prispevek v znesku 300.000 dinarjev, pa žal nima denarja, ker z ženo zaslužita mesečno samo 80.000 dinarjev. Res je, da si je sezidal garažo, toda ne za avto, temveč le za shrambo pohištva. Toda to ni edini primer. Poznam tudi primer,

da nekdo z mesečnimi prejemki v višini 70.000 dinarjev ne more sodelovati pri gradnji stanovanj, ker si je pač že nabavil pralni stroj, električni štedilnik, bojler, sesalec za prah in je po vsem tem razumljivo, da le težko dobi denar za stanovanje.

Ko se je vrnil eden od vodilnih uslužbencev EE promet z morskkega oddiha, je bila kretnica dopustov po vsej verjetnosti tako nerodno postavljena, da je omenjeni dopustnik izostal še pet dni od dela. Povedati vam še ne morem, če mu bodo ti dnevi šteli kot redni dopust ali kot izostanek.

Sedaj pa še nekaj novic iz za fabriškega plota. Zadnjič sem vprašal moža, ki je pasel kravo na Mirci, zakaj ima »tomahavk« za pasom. Takoj mi je pojasnil, da to ni tomahavk, ampak navadna sekirca, ki jo nosi s seboj za vsak slučaj, če se kravca zmoti in odžre kakšen vrh buke, da jo potem lahko takoj poseka in prepreči škodo gozdnemu gospodarstvu.

Od groze sem postal blede, ko sem zagledal gospo, ki je vrgla mačka, obloženega s kamnom, v rake. Takoj sem stekel h grabljam z željo, da bi v zadnjem trenutku rešil strašne smrti ubogega muca, toda bilo je že prepozno. V poslovlilnem pismu sem bral, da odhaja v prostovoljno smrt, ker se ni razumel s sosedo v bloku Obrtniške ulice. Omenjeni sosed predlagam, da v kolikor ima v načrtu še kakšno mačjo smrt, naj obsojenega mačka nese raje v vilo Stekar. V ilustracijo naj povem, da v tej vili nikakor ne popravijo kanalizacije in imajo zato na zalogi zadostno število svežih žab in podgan vseh velikosti in sicer v poplavljeni kleti, kjer se namaka tudi nekaj arhiva naše železarnice. Omenjeni prostor toplo priporočam za uporabo v zimskih mesecih prijateljem vodnega in hokejskega športa. Podrobnejše informacije lahko dobijo zainteresenti na upravi komunalne službe.

Skoraj ne bi verjel, da so Jesenice tako velik kraj, če ne bi bilo avstrijskega ekspresnega pisma, ki je rabil za pot od jeseniške Pošte do naslovljenca v Industrijski ulici samo 21 dni. Skoraj gotovo je, da je potovanje takega pisma gori in doli v temni povezavi z novimi poštnskimi premijami.

Lepo pozdravljeni!

Dr. Špičmoh

Zimsko kopališče v stolpnici v 9. nadstropju po zaslugi zavoda...

RAZPIS

Osnovna šola »Tone Čufar« Jesenice razpisuje vpis v oddelek za odrasle v šolskem letu 1961/62. Odprta bosta dva tečaja:

- a) tečaj za 5. in 6. razred osnovne šole in
- b) tečaj za 7. in 8. razred osnovne šole.

V tečaj pod a) se lahko vpišejo kandidati ne glede na predizobrazbo, v tečaj pod b) pa imajo možnost vpisa kandidati z dovršenim 6. razredom osnovne šole ali drugim razredom bivše nižje gimnazije.

Prijave je treba vložiti na upraviteljstvo šole do 30. septembra 1961. Prednost pri vpisu imajo kandidati, ki so zaposleni in so dovršili osemnajsto leto starosti. Za vpis je predložiti:

- 1. Lastno napisano prošnjo, kolkovano z din 50.
- 2. Zadnje šolsko spričevalo (original).
- 3. Potrdilo o zaposlitvi.

V obeh tečajih bo tedensko 14 ur pouka. Pouk traja 24 tednov, končni izpiti pa bodo v maju 1962. Kandidati plačajo uro pouka po 40 din. Ukovina je plačljiva v dveh obrokih.

Uprava šole »Tone Čufar«